

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JOZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE.
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL.

VIII. évfolyam. 113. sz.
Csütörtök, 1931 május 21.

12 FILLÉR.

Az állam a községekért

Írta: dr. Seifovszky Béla,
m. kir. belügyminiszter.

Az évek folyamán a haladás és az életviszonyok bonyolultsága odavezetett, hogy ma már a község — banális hasonlattal élve — mindenese az államnak. Tulnyomórészen nem helyi érdekű feladatok azok, amelyeket ma a község intéz, hanem olyanok, amelyeknek intézésére voltaképpen külön állami szerveket kellene rendszeresíteni, ha nem állanak rendelkezésre a községek.

Az államnak kötelessége, hogy a községeknek nagy szolgálatait méltányolja és hogy ebből a megfelelő anyagi következtetéseket levonja. Magyarán szólva: az államnak fizetnie kell azokért a tennivalókat, amelyeket az ő nevében és az ő kívánságára végez a község. Eddig is segélyezte az állam a községeket, különösen azzal, hogy átengedte nekik a területükön befolyt egyes állami jövedelmeket. Ennek a segélyezői rendszernek azonban az volt az óriási hibája, hogy a községek részére átengedett állami jövedelmek eloszlása a véletlenre volt bízva. Amelyik községben nagyobb összeg folyt be, pl. általános kereseti adó címen, az a község a szerencsés véletlen következtében olyan irigyléreméltó helyzetbe került, hogy a kiadásait jórészen ebből az átengedett adójövedelemből tudta fedezni. Ellenben a községek tulnyomórészen, amelyekben az átengedett állami jövedelmek nagyon keveset, vagy néhol talán semmit sem jelentettek, azoknak bajait ez a segélyezői rendszer nem orvosolta. Az amugy is súlyos helyzetben levő községeket katasztrófális viszonyok közé juttatta az általános gazdasági válság. A kormány felelős a községek sorsáért is. Kötelessége tehát, hogy gyors segítséget nyújtson a községeknek. Ez a célja az önkormányzati testületek háttartásának rendezéséről szóló törvényjavaslatnak, amelyet a képviselőház elé fognak terjeszteni.

Törvényjavaslatom azt tervezi, hogy minden község kétféle költségvetést készítsen. Az egyik az u. n. normálköltségvetés. Ebbe kell előirányozni a községeknek közigazgatási szükségleteit. Ezek alatt értjük a községi alkalmazottak fizetését, a községi irodai kiadásokat, az adókezelési, a tűzrendészeti, a közegészségügyi, az állat egészségügyi, az iskolán kívüli népnevelési, a testnevelési, a szegényügyi, és egyéb népjóléti kiadásokat. Ezeknek a kiadásoknak a fedezésére szükséges pénzt minden község rendszeres havi részletekben meg fogja kapni az Országos Közigazgatási Alapból. Hogy ez mi-

Hat pengős búzát kapnak hitelbe a munkanélküliek

A pénzügyminiszter bejelentése a képviselőházban a munkanélküliek megsegítéséről. Optimizmust hirdetett Wekerle pénzügyminiszter és megcáfolta a rágalmat, melyekkel gazdaságilag gyöngének akarják feltüntetni Magyar országot.

Budapest, május 20. A képviselőház szerdai ülésén befejezték a költségtérítési tárgyalását. Gál Jenő, Malasits Géza, Peyer Károly, Friedrich István szólottak a pénzügyi tárca költségvetéséhez. A vita végeztével Wekerle Sándor pénzügyminiszter emelkedett szólásra:

— A felszólalások — mondotta — olyan kérdéseket vetettek fel, amelyek nem függenek szorosan össze a pénzügyi tárca költségvetésével. Sietek azonban Peyer képviselő ur felszólalásával kapcsolatban utalni arra, hogy az ő beszédére már a miniszterelnök ur elmondotta megjegyzéseit és a miniszterelnök ur kritikáját teljes egészében osztom magam is. Megállapítom, hogy felszólalásával nem hogy nem tett szolgálatot, hanem a magyar viszonyok nem helyes beállításával, egyes másutt is található bajok éles megvilágításával, a jó oldal teljes elhallgatásával, határozottan ártott, még ha el is ismerem, hogy ez nem volt szándéka. Ilyen messzire ne vigyük a politikai vitát.

A magyar hitel kérdésével

Ilyen nagy dolog, azzal tisztában van mindenki, aki látja, hogy a községek ma milyen nehézségek között tudják előteremteni a legnélkülözhetlenebb kiadásokra szükséges összegeket is. Ezzel a nagy előnnyel szemben minden egyes község országos közigazgatási pótdadó fejében egy évről-évre megállapított összeget fog csak fizetni, amely a 30 százalékot nem fogja túlhaladni. Óriási lesz a megkönnyebbülése a községeknek, mert hiszen 3368 községből eddig csak 29 volt olyan, amelyben a pótdadó 30 százaléknál magasabbra nem emelkedett.

A községek helyi érdekű kiadásairól, amelyek a fentebb felsorolt elemi igazgatási szükségletek körén kívül esnek, külön költségvetésben fognak gondoskodni. Az itt felmerülő szükségletek fedezésére használhatják fel majd azt az anyagi erőt, amelyet az ugynevezett elemi, tehát szorosan vett közigazgatási kiadásoknak az Országos Közigazgatási Alapból való fedezése és az érven előállított pótdadócsökkentés következtében megtakarítanak.

A törvényjavaslat a községek részére eddig átengedett állami jövedelmeket az egységes elbánsá elve alatt szerint osztja fel. Ezek a

olyan óvatosan kell bánni, mint a külügyi kérdésekkel. mert ma, sajnos, a hitelkérdés külügyi kérdés olyan vonatkozásban, hogy még hosszú ideig rászorunk az olcsó kamatlábbal dolgozó és nagyobb tőkeerővel rendelkező külföldre.

AZ ÁLLATTENYÉSZTÉS FEJLESZTÉSE

A tejtermelésre adott összeget is kifogásolta Peyer. Sajnálja, hogy nem tudott háromszor nagyobb összeget rendelkezésre bocsátani és kijelenti, hogy mihelyt erre pénze lesz, elsősorban a tejtermelés megszervezését fogja megcsinálni.

A hízalási hitelről kijelenti a miniszter, hogy nincs egyetlen akción sem, amely úgy bevált volna, mint ez.

A meghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy az egész gazdaságadalmat úgy állítsák be, mintha ezeket a segélyeket visszaélésekre használták volna fel. Ez ellenkezik a valósággal. (Nagy taps és eljenzés jobbról és középen.)

A baromfitenyésztés akcióját nem az ő dolga megvédeni, de ki-

jelenti, hogy a baromfitenyésztésben az utóbbi években olyan fejlődést értünk el, amelyet magunk sem reméltünk.

A VALÓDI HELYZET

— Azt mondotta Peyer, hogy ha idejönnek külföldi emberek, azokat nekünk tájékoztatnunk kell, hogy megismerjék a viszonyokat. Soha nem volt más törekvése és ha ezt a törekvést elérte, mindig boldog volt, hogy az idejövő mérvadó külföldieknek a mi valódi viszonyainkat tudomására tudjuk hozni.

— Törekvése, — folytatta a miniszter, — odairányul, hogy azokat a beállításokat, amelyek a mi tényleges viszonyainkkal ellenkeznek és be akarnak feketíteni, amelyek gazdaságilag bennünket gyöngének és megbízhatatlannak akarnak mutatni, megcáfoljam, hogy ezek ellen küzdünk, mert ezek ma a politika eszközei.

— Akik apró gazdasági bajokat tesznek szóvá, ne felejtsek el, hogy

1925 óta 300 millió pengőt fizettünk vissza államadóságokra, többet, mint az egész népszövetségi kölcsön volt és

jövedelmek ezentúl egy Országos Közigazgatási Alapba lesznek összegyűjtve. Ebből az alapból azután minden egyes község kivétel nélkül rendszeres havi részletekben megkapja azt az összeget, amely a normál költségvetésben felvett kiadásaira feltétlenül szükséges. — Azt hiszem, nem szorul bizonyításra, hogy ettől a megoldási módtól üdvös hatást várhatunk. Hiszen kétségtelen, hogy a községeknek tulnyomó része a mostani tulmagaos pótdadók nem a helyi érdekű kiadásoknak fedezésére, hanem éppen azokra a kiadásokra volt kénytelen kivetni, amelyeket a törvényjavaslat szerint az Országos Közigazgatási Alap fog fedezni.

Tagadhatatlan, hogy azok a községek, ahol az állam által eddig átengedett jövedelemből a kiadások nagyrészt fedezni tudták, hátrányosabb helyzetbe jutnak az eddigénél. De ezeket a községeket sem kell félteni, mert mód lesz arra, hogy ha önhibájukon kívül jutnak súlyosabb helyzetbe, az Országos Közigazgatási Alapból rendkívüli segítyt kapjanak.

Nehéz időkben egy a testületektől, mint az egyesektől áldozatot követelhetünk a közérdekű célok érdekében. Joggal kívánhatunk tehát némi áldozatot az ed-

dig szerencsésebb helyzetben álló községektől azért, hogy ezzel a többi községet, a községeknek 80 százalékát, kimentjük a jelenlegi válságos helyzetből.

Van még egy kifogás azok részéről, akik kerestit adót fizetnek. A jövőben ugyanis ez után az adó nem után is lehet majd pótdadó levetni. Akik emiatt panaszokhoz azoknak is csak azt mondhatom, hogy a községeken sürgősen segítenünk kell, még áldozatok árán is. De igyekezzünk mindent megtenni, hogy ez az áldozat minél kisebb legyen. Nem hagyhatom szó nélkül azt a kifogást sem, hogy a törvényjavaslat szerint a kormányhatóság tulságos gyámokdást fog gyakorolni a községek felett, mert a normálköltségvetéseket a kormányhatóság fogja megállapítani. Hát bocsánatot kérek, de akkor, amikor az összes elemi igazgatási kiadásokat a kormányhatóság felügyelet alatt álló központi alap fogja a községeknek megfizetni, akkor igazán nem lehet szemrehányást tenni a kormányhatóságnak azért, ha tudni akarja, hogy azt a hatalmas összeget, amelyet az állam a községek rendelkezésére bocsát, mire kívánják felhasználni.

Minden szempontot egybevéve

hogyan kerülésre ezer millió pengőt fordítottunk.

Mindent el kell követni, hogy magángazdaságunk új erőre kapjon, hogy azután a súlyos közterheket csökkenthessük. A takarékoság terén évről-évre fokozatos haladás történt, évről-évre kisebbek a kiadási tételek és a takarékoságot folytatni kell a jövőben is, hogy a megtakarításokat a terhek csökkentésére és a magyar állam még nem rendezett adósságainak rendezésére, többek között

a rokkant- és hadikölcsönkérés szabályozására fordítsuk. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon, taps és helyeslés jobbról és a közepén.)

Ezután hangoztatta a miniszter, hogy optimista és kormányozni csak optimizmussal lehet. Nemcsak a takarékbetétek emelkedése kedvező jelenség, hanem az is, hogy az emissziós papírok jelentékeny részét a kibocsátó intézetek belföldön helyezik el.

A külföld bizalma ma is fennáll velünk szemben, mert látják, hogy relatíve jobban álljuk a nehézségeket, mint sok más állam, amely kevesebbet vesztett a háborúban, mint mi. Pénzügyi helyzetünk egészséges és pénzintézeteink állandóan erősödnek, amit sok állam pénzintézetei nem mondhatnak el ma.

TARTALÉKOLNI KELL!

— Azok az összegek is emelkedtek, amelyeket a munkanélküliség enyhítésére fordítottunk és az államvasuti beruházások is jelentékeny mértékben segítettek elő a munkanélküliség leküzdését. Friedrich István igazat ad nekem, hogy tartalékolni kell és könnyelműség volna, ha nem tartalékolnánk.

A BIRÁK FIZETÉSE.

— Gál Jenő a bírák fizetésemelését ajánlotta figyelmembe és azt is mondta, hogy mennyit hoznak ezek

(A vezéreik folytatása.)

joggal várhatjuk, hogy a törvényjavaslat biztosítani fogja a közgazdasággal járó összes kiadások biztos és teljes fedezetét, a közgazdasági pótladó százalékának 30 százalék alatt való egységes megálapításával csökkenteni fogja a költségek túlnyomó nagyrészeinek pótlódóterhét (hiszen ma csak 29 község fizet 30 százaléknál alacsonyabb pótladót), a fejlettebb községek egyrészeinek azt a veszteségét pedig, amely őket az eddig elvezetett állami védelem elvonásával éri, ellensúlyozza az az áldásos eredmény, hogy a községek 80 százalékának súlyos helyzetén segíteni tudunk.

Sorsdöntő napokat élünk, kemény problémákkal kel megküzdünk. Ezek egyike az, hogy lélekzethez juttassuk az anyagi nehézségek tengerében már-már fuldoló községeket és könnyítsünk az adózó közönség súlyos terhein. Erős meggyőződés, hogy ebből a szempontból célhozvezető lépést teszünk ezzel a törvényjavaslattal, amely nemcsak gyors segílyt nyújt, hanem építi is az utat, amelyen a viszonyok várva várt és joggal remélt jobbrafordulásával a községek erőteljes fejlődésnek indulhatnak.

a bírák az államnak. — Egyetértek vele abban, hogy a bíráknak minden mellékjövedelem nélkül kell leélniök életüket és így nagyobb mértékben kell teljes anyagi függetlenségükről gondoskodni.

— De a kérdést nem lehet úgy beállítani, ahogy azt Gál Jenő tette, hogy mivel az állam bevételeihez hozzájárulnak a bírák, ezen az alapon kapjanak nagyobb fizetést, mert ha ezt így lehetne tenni, mennyi fizetést kellene adni a forgalmi-adóellenőröknek, a dohányjövédéki tisztviselőknek stb. Ilyen értelemben tehát szó sem lehet a bírák fizetésjavításáról.

AZ ADÓREFORM NEM IDŐSZERŰ.

— Felvetették azt a gondolatot is, hogy nem tartom-e elérkezettnek az időt egy adóreformra? Az adók reformját és egyszerűsítését elvileg helyeslem és sok vonatkozásban szükségesnek tartom, de nem tartom alkalmasnak a jelen időpontot, hogy ilyen reformmal jöjjenek a Ház elé. Az ilyen reformra csak nyugodtabb időkben kerülhet sor, amikor kedvezőek a gazdasági viszonyok, a gazdasági életben fellendülés van és újabb adófizető alanyok keletkeznek.

OLCSÓ BUZA A MUNKÁTLANOKNAK

A buza denaturálásáról is szó volt a vita során. Kísérletképpen tényleg meg tettük, mert a Futuránál nem ugyan hárommillió, de körülbelül kétfélmillió mázsa lesz az a buzamennyiség, amely előreláthatólag nem fog el a belföldön. Ennek a buzának egyrésze igen keresett minőség, a másik, kisebb része azonban sikerminőségben nem nagyon jó és csak keverésre alkalmas. Most előállt, hogy a korpa ára 15 pengő, a takarmányliszt ára pedig 19—20 pengő, tehát a korpa ára annyi, mint a búzáé, a takarmányliszt ára pedig magasabb a búzáénál. Ebből a konjunktúrából a mi mezőgazdaságunk részére lehetetlen helyzet állott elő. Ilyen árak mellett nem lehet rentábilisan hizlalni. Ezért volt szükség a buza denaturálására nézve intézkedést tenni. Ha rá is fizetünk, kapja azt meg a mi gazdánk, mert ezt a veszteséget visszakarjuk ama felendülés révén, amelyet az állatértékesítés jelent. Csodálom, hogy nem helyesli Malasits képviselőtársam ezt az ideát. Most sajnálja azt az áldozatot, amit a gazdák érdekében kell hozni. Mi azonban nemcsak erre gondolunk.

A kormány arról is gondoskodni kíván, hogy ott, ahol munka adásával segíteni nem lehet és igazolhatóan kenyér nélkül áll a család, az éhezölnek sokkal olcsóbban, mázsként hat pengőért adjuk a búzát és ha kell, hitelbe.

(Óriási taps. A jobboldal és a közép percekig tapsol. Még Malasits Géza is olyan mozdulatot tesz, mintha tapsolni akarna, olyan váratlanul érte a pénzügyminiszter kijelentése.)

Wekerle Sándor pénzügyminiszter a lelkes ováció után folytatja beszédét.

— Úgy láttam, hogy Malasits képviselő ur olyan mozdulatot tett, mintha tapsolni akart volna. Nem kellett volna ettől visszataratnia magát, mert ha szegény és

éhező emberek akarunk segíteni, ezt csak helyeselni kell mindenkinek.

Ismét nagy taps tör ki ezekre a szavakra.

A pénzügyminiszter ezután a denaturálási eljárásról szólt. Ezt 25 fillérért végzik el és Németországban már évek óta alkalmazásban van.

Malasits Géza: En nem ez ellen, hanem a monopólium ellen beszélek.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter: Nem tudtam, hogy a képviselő ur első sorban a gabonakereskedőket akarja védeni, nem pedig az éhező kis embereket. (Taps.) Ha monopóliumról szó is van, nem kell velem szemben a gabonakereskedőket sem megvédenie. Azok is árusíthatják, de nekem mindenesetre gondoskodnom kellett, hogy tényleg eljusson ez a buza azokhoz a gazdákhöz, akiknek szükségük van rája.

A szeszdó leszállításába nem lehet bele, mert hiszen a környező államokban mindenütt nagyobb a szeszdó. Végül rámutat arra, hogy amennyit meg lehetett takarítani, azt a kormány megtakarította és a jövőben is program szerint a legtel-

jesebb mértékben igyekszik a kormány megtakarításokat elérni.

Az elnök ezután enuniciálta, hogy a pénzügyi tárca költségvetését részleteiben is tárgyalják, mire ismét megjelentek a pénzügyminiszter. Ezután Temesváry Imre betérjesszette a bizottsági jelentést az appropriációs törvényjavaslatról és kérte, hogy annak tárgyalására a Ház mondja ki a sürgősséget.

Puky Endre elnök ezután napirendi indítványt tett, amely szerint a Ház holnap délelőtt az appropriációs javaslatot fogja tárgyalni.

AZ INTERPELLÁCIÓK.

A Ház ezután áttért az interpellációk tárgyalására.

Elsőnek Györki Imre interpellációját olvasták fel, amelyet a belügyminiszterhez intézett.

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter terjesztette be ezután a Magyarország magánjogi törvénykönyvének törvényhozási tárgyalásáról szóló törvényjavaslatot, amelyre a Ház kimondotta a sürgősséget.

Györki Imrénék a kereskedelmi miniszternek kiadott egy másik interpellációja után az ülés 2 óra előtt

Országos bizottság tárgyalja a magánjogi törvénykönyvet

Budapest, május 20. Zsitvay igazságügyminiszter a Ház mai ülésén törvényjavaslatot terjesztett be Magyarország magánjogi törvénykönyvének törvényhozási tárgyalásáról. A törvényjavaslat szerint a magánjogi törvénykönyvet tartalmazó törvényjavaslat országgyűlési tárgyalásának előkészítése céljából 30 tagú országos bizottságot kell alakítani, amelynek 15 tagját az országgyűlés képviselői, 15 tagját pedig a felsőházi tagok sorából a felsőház választja az országgyűlés egész

tartamára. A Ház a bizottsági tárgyalásra záros határidőt tűzött ki. Az országos bizottság tanácskozásainak megkezdésére a ház és a felsőház elnöke, közös egyetértéssel meghatározott napra hívja össze. — Az országos bizottság tanácskozásai olyan jogtudósokat és magánjog terén kiváló gyakorlati férfiakat is meghívhat, akik az országgyűlésnek nem tagjai. Az ilyen meghívottaknak azonban szakavatott joguk nincs.

Nemzetközi jelzáloghitelintézet az agrárhitelek folyósítására.

Az Európabizottság elfogadta a tervezetet.

Genf, máj. 20. Az Európabizottság szerdán délután az agrárhitel ügyében kidolgozott tervezetet vitatta meg.

Franciois Poucht francia delegátus ismertette a nemzetközi egyezmény alapján létesítendő nemzetközi jelzálog hitelintézet tervezetét, amely az agrárhitelek folyósításáról gondoskodik. — A török külügyminiszter utalt arra, hogy a tervezetben nincs rendelkezési alap arról, vajon részesedhetnek-e a népszövetséghez nem tartozó államok gazdái is az intézet költségeiben.

Litvinov szovjet külügyminiszter ismételt felszólalásában hangoztatta, hogy a kölcsönöket nem jelzálogra kellene nyújtani, hanem a mezőgazdasági termények lekötése ellenében, mert ellenkező esetben a kis- és törpebirtokosok nagy tömege nem részesedhetne ebből a hitelből.

A delegátusok ezután sorra bejelentették esatalkozásukat — az egyezménytervezet. Magyarország nevében Nickl Alfréd meghatalmazott miniszter tette meg esatalkozó nyilatkozatát, egyben kife-

jelentette, hogy rokonszenvvel fogadja a török delegátus gondolatát és üdvösködő tartaná, ha az intézet működését a népszövetséghez nem tartozó európai államokra is kiterjesztené.

Az olasz delegátus bejelentette, hogy rokonszenvvel fogadja Olaszország a török delegátus javaslatát.

Briand francia külügyminiszter hangoztatta, hogy valamennyien a legnagyobb örömmel látnák, ha a török földművelők ép úgy, mint Európa valamennyi földművelője részesedhetne az intézet működésének előnyében, de ez még bizonyos akadályokba ütközik.

A svájci delegátus hangoztatta, hogy a bizottság érdemes és üdvös munkát végzett az intézmény tervezetének megalkotásánál.

Henderson angol külügyminiszter gratulált a kiküldött bizottságnak sikeres munkájáért. Kiváló példa látható itt arra, hogy az államok együttműködése a népszövetség védnöksége alatt mindig gyors és hatályos eredményeket biztosíthat.

Legolcsóbb festék

és háztartási cikkekért
bizalommal forduljon
Debrecen legrégebbi
festékkereskedőjéhez

Neumann Nándorhoz,
Csapó-u. 14. Cégemnél
Takarékosságra vásárolhat.
Aranybélyeget ragasztok.

A vasárnapi munkaszünet kérdése

Az érdekképviselők szerint a mai viszonyok között káros lenne a kereseti lehetőség további korlátozása.

Budapest, május 20. A kereskedelmi miniszter véleményt kért az érdekképviselőktől arra nézve, hogy a vasárnapi munkaszünetet az egyes kereskedelmi érdekeltségek részéről célszerűnek tartják-e. E tárgyban szerdán este az érdekeltségi szakmák bevonásával értekezletet tartottak. Perlaky György képviselő elnöklésével. Az értekezlet kimondta, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok között időszerűtlennek és károsnak tartja a munka és kereseti lehetőség minden további korlátozását. Az alkalmazottak szociális érdeke megoldható a pihenőnap megadásával.

Dunántul nyugati részén érezhetőbbé vált és míg ott 7-8 fok volt a hőmérsékleti minimum, addig az ország középső és keleti tájain még 14-16 fok között váltakozott. A déli előtti folyamán a Duna vonalán zivataros esők alakultak ki.

Égiháboru és záporosó Debrecenben

Tegnap este fél 8 óra tájban nagy égiháboru vonult el Debrecen felett. Sűrűn döngött és villámlott, majd felhőszakadásszerű záporosó keletkezett. Közel egy órán át zuhogott az eső. A villám a város területén több helyen lecsapott, de a villámhárítók felfogták.

Várható időjárás a következő huszonegy órára: Boros, esőre hajló idő, lehüléssel.

Később kellemes májusi eső váltotta fel az égiháborút. A kiadós eső nagyon kellett és valóságos jövedelem volt a vetésnek és a növényzetnek.

Kiskörös, május 20. Ma délután 3 óra körül 25 percig tartó égiháboru vonult végig Kiskörösről.

A Meteorologiai Intézet jelenti: Hazánkban a nappali hőmérsékletek tegnap már csak 25-26 fokot értek el. Esők főként az ország déli, középső és északi részein fordultak elő. Tareal, Eger vidékén 10-12 millimétert mértek. Az éjjeli lehülés a

Szekszárd, május 20. Ma délután 2 órakor felhős, erős jégeső volt. A hatósági bizottságok bejárták a színhelyeket és megállapították, hogy a kiválóan ígérkező szőlőtermésben nagy kárt okozott a jégeső.

Olaszországban is kikapott a skót válogatott csapat

Olaszország—Skócia 3:0 (2:0).

Róma, máj. 20. Mintegy 25 ezer főnyi közönség jelenlétében ma délután játszották le az Olaszország—Skócia válogatott mérkőzést mely az olasz csapat 3:0 (2:0) arányu fölényes győzelmével végződött.

Az érdekes mekközésen megjelent Mussolini is, valamint több előkelő politikus, kormányférfi és a római angol nagykövetség is.

Mi lesz a vámunió tervével?

Páris, máj. 20. A Temps úgy véli, hogy abban az esetben, ha a hágai nemzetközi bíróság kimondja, hogy a német-osztrák vámunió terve összeegyeztethetetlen a fennálló szerződésekkel, akkor Ausztria a terv megvalósításáról mindenesetre

re lemond, ha pedig a hágai bíróság megállapítja, hogy a vámunió terve összeegyeztethető a szerződésekkel, akkor a népszövetség tanácsát ez a vélemény egyáltalában nem kötelezi.

A bíróság tagjait vivő autó elütötte a vádlottat

Pécsről jelentik: A pécsi törvényszék egyik tanácsa Mohácson tartott tárgyalást. Ez alkalommal Paker István ügyét is tárgyalgatták. A tárgyalások befejezése után a bíróság tagjai autóból ültek, hogy visszatérjenek Pécsre. Alig hagyták el a mohácsi vámot, amikor az autó előtt szabálytalanul hajtó kerékpárost vettek észre, aki mögött egy másik, ittas kerékpáros haladt. A bizonytalanul hajtó biciklistára a soffőr rátükkölt, de ez továbbra is bizonytalanul akadémkodott az autó előtt. Egyik kanyarodóban a férfi az autó előtt akart az országúton átvágni, ebben a pillanatban azonban az autó elkapta a kerékpárt és az árokba röpítette. Az autó is csaknem felborult, utasai pedig meglepődve állapították meg, hogy a szeren-

csétlenül járt kerékpáros a dél-élelti vádlott, Paker István, aki súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a pécsi kórházba.

Nyári kalapok

izléses, szép, feltűnő olcsó áron kapható

Lóth Máriáná

Nyíl-uca 42. Alakítás 1 P. 50-től.

EZ AZ AMI ÖNNEK KELL

Debrecen, Piac-u. 16.

4 50: Előrendő barna Szandál dupla Grippon kárpittal. Ár: 6. 7. 9. 10-12.

7 50: Lacimha láda-pántos varos cipő. Ár: 7. 8. 9. 11. 13. 15.

9 80: Női dísz Sport Szandálkafa.

12 50: Női dísz cipő. Ár: 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

16 50: Férfi barna és fekete box-félcipő.

12 50: Férfi barna és fekete félcipő.

Női dísz cipő. Ár: 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Működik francia szandál.

"Megfojtották a gyermekemet"

Egy ondódi anya bejelentése a rendőrségen. — Később kiderült, hogy csak véletlen szere csétlenségéről van szó.

Szerdán délután egy fiatal nő rémült arccal, reszkető szájjal rohant fel a rendőrségre. Az első pillanatban nem tudott szóhoz jutni, a nagy izgalomtól csak később dadogta:

— Megfojtották a gyermekemet! Jaj, meghalt a gyermekem!

A rendőrségen nagynehezen sikerült lecsillapítani a jajgató nőt, akiről megállapították, hogy az Ondódon lakik, Pete Juliánnának hívják és 21 éves.

Az ügyeletes rendőrtiszt kérdéseire Pete Juliánna elmondotta, hogy szerdán délután a rendes időben megszoptatta három hónapos gyermekét. Ezután letette az ágyra és kiment a tanyára kapálni. Fél óra múlva visszatért s amint belépett a szobába, látta, hogy gyermeke mozdulatlanul, meredt arccal fekszik az ágyon. Odarohant hozzá, élesztgetni próbálta, de hiába. Megfulladt vagy megfojtották.

A fiatal anya elbeszélése nyomán a rendőrség érintkezésbe lépett a csendőrséggel, amely illetékes a nyomozást vezetni Ondódon. A csendőrségről kimentek Ondódon, hogy megvizsgálják az esetet. A halott gyermeket behozták Debrecenbe, ahol dr. Korpássy László ügyeletes orvos tb. városi tisztiorvos kétséget kizárólag megállapította, hogy a három hónapos gyermek halálát fulladás okozta, fojtogatási nyomok azonban nem látszóttak a hullán.

A vizsgálat eddigi eredménye

szerint szerencsétlenség történt, amennyiben a gyermek az ágyban édesanyja távollétében valószínűleg félre fordult és a dunyhák között véletlenül megfulladt. A további vizsgálat fogja eldönteni, hogy a szerencsétlenségért terhel valakit a felelősség.

A NIZZAI ESKÜDTBÍRÓSÁG FELMENTETTE A FÉRJGYILKOS ASSZONYT.

Nizza, május 20. Nordlingerné, 25 éves asszony agyonlőtte 47 éves férjét. Ma tárgyalta az esküdtszék a gyilkosságot. A tanúk kedvezően vallottak és az asszonyt az esküdtszék felmentette.

NÉMETORSZÁGBAN ELITÉLT FRANCIA REPÜLŐK.

Schweinfurt, május 20. Az itteni rendőrbíróság a schweinfurti repülőtéren leszállt francia repülőket, az utlevélszabályzat és a légi közlekedési rendelet megsértése miatt elítélte. Renée repülőt 250 márká pénz büntetésre, illetőleg 10 napi elzárásra, Pfeifer és Benzot pilótákat pedig 100 márká pénz büntetésre, illetőleg 4 napi elzárásra ítélte. Ezenkívül viselniük kell az eljárás költségeit. A tárgyaláson megjelent a nürnbergi francia konzul is, aki a tárgyalás után a repülőket repülőgépen magával vitte Nürnbergbe.

Vitárus Béla, a kitünő amerikai gyáros hazajött meglátogatni az édesanyja sírját

MOST MÁR AMERIKÁBAN IS KEZDI MEGISMERNI A MAGYAROKAT. — A NEWYORKI BROADWAY ÉS A DEBRECENI PAPRIKÁS SZALONNA. — AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN OLYAN NAGY A NYOMOR ÉS A MUNKANÉLKÜLISÉG, AMILYENRE A LEGÖREGEBB BENNSZÜLTŰT AMERIKAIK SEM EMLÉKEZNEK. — TIZ RUHA CSINÁLTATÁS TANULSÁGOS ÉS ÉRDEKES TÖRTÉNETE.

VITARIUS A LEGNAGYOBB ELISMERÉSEL NYILATKOZIK BALTAZÁR PÜSPÖKRŐL ÉS VÁSÁRY POLGÁRMESTERRŐL

Pár nap óta, érdekes vendége van Debrecennek. A hét elején érkezett meg ugyanis az Egyesült Államokból Vitárus Béla newyorki gyáros, ref. egyházi gondnok, a newyorki magyar iparkamara köztisztviselője álló elnöke.

Vitárus Béla, amint arról már hírt adtunk, feleségével és Karola leányával jött Debrecenbe s itt testvérehez, Vitárus Sándorhoz, az ismert debreceni kereskedőhöz szállott meg. A ritka vendégeket természetesen úgy a rokonok, mint az ismerősök nagy örömmel fogadták. Nincs nap, amelyen fel ne keressék őket s ilyenkor vége-hossza nincs a kérdéseknek.

Munkatársunk is ellátogatott az Eötvös uca 85. szám alá, ahol kedves családi társaságban találuk Vitárus Bélát, a szorgalmas és ambiciózus newyorki műkötszergyáros lekötelező szívességgel fogadta munkatársunkat s noha már közel harmadfél évtizede, hogy Amerikában él, még ma is tökéletes magyarsággal beszél.

NEHÁNY SZÓ A MULTRÓL.

Mikor és miért vándorolt ki Amerikába? — tettük fel az első kérdést. Egy pillanatra elgondolkozik. Visszaidézi a mulatot s azután belekezd az elbeszélésbe:

— Fiatalt éveimben kint dolgoztam Svájcban, Németországban, majd Hollandiában és Belgiumban. Tíz évig voltam külföldön és szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy mindenütt megbecsültek. Szépen haladtam a közszerészkamában, ugyanynyira, hogy karánylag rövid idő alatt művezető lettem. Egy szép napon fogtam magamat és hazajöttem Magyarországra azzal az elhatározással, hogy itt fogok dolgozni és érvényesíteni... Nem sikerült. Amit tanultam, tapasztaltam, annak tökéletét itt nem tudtam gyümölcsösíteni.

— Mit tehettem volna mást, ismét külföldre mentem. Németországban szorgalmas munkával sikerült egy kis tőkét gyűjteni. Ekkor ismét hazajöttem. Elhatároztam, hogy külön műhelyt nyitok. Már ekkor nős ember voltam s így még nagyobb ambícióval láttam a munkához. Egy éven át feleségemmel együtt megfeszített erővel dolgoztam, 5-6 segédet foglalkoztattam állandóan s mire egy év eltelt, nemcsak a megspórolt kétezer márkám tisztult el, de még egy kis adósság is maradt.

UTBAN AMERIKA FELE.

Rövid szünetet tart. A régi küzdelem évek már nem bántják. Az idő minden emléket megszépít.

— Ekkor láttam — folytatta Vitárus Béla —, hogy én idehaza nem tudok megfelelően boldogulni. A műhelyemet otthagytam s 1907-ben feleségemmel együtt kimentem Amerikába. New-Yorkban helyezkedtem el, ahol egy éven belül már művezető lettem. Két év múlva pedig meg volt a száz dollár, mellyel önállósíthattam magam.

— De nehogy azt gondolják, hogy Amerikában minden a szerencsétől függ. Nagyon erősen kellett tanulnom és dolgoznom, míg önállósíthattam magam. És egyebet mondhatok: aki diktálni akar, az maradjon itthon és ne akarjon Amerikába menni.

AMERIKÁBAN IS NAGY A MUNKANÉLKÜLISÉG.

— Hány munkással dolgoztat Vitárus ur és vannak-e magyar munkásai? — kérdezzük.

— Nekem New-Yorkban orvosi műkötszerezetem van s tulajdonképpen 30-35 emberrel dolgozom. Ennyinek adok kenyeret. Ezeknek többsége magyar.

— Milyenek a munkáviszonyok? —

Legyint. Látszik az arcán, hogy ez a probléma őt is foglalkoztatta már.

— Amerikában éppen olyan nagy a munkanélküliség, mint akárhol másutt — mondja aztán. — Nem mi, akik bevándoroltunk az Egyesült Államokba, hanem akik ott születtek, azok sem emlékeznek, hogy valaha is olyan nyomor és munkanélküliség lett volna Amerikában, mint most. Nem frázis, nem túlzás, de való, hogy a győztes Amerikában a munkáviszonyok nem különbek, mint például Magyarországon, amely állam pedig a legtöbbet vesztett a háboruban.

A NEWYORKI MAGYAROK BÜSZKESÉGEI.

Uj témára térünk át. Vitárus Béla őszinte lelkesedéssel beszél s a szív érzése tüti át szavait:

— Mint amerikai ember mondom, hogy mi, newyorki magyarok különösen két emberre vagyunk büszkék. Az egyik *Baltazár* Dezső püspök, a másik *Vásáry* István polgármester. Vezérünknek valljuk őket. Mikor *Vásáry* polgármester a Kossuth-zarándokokkal Amerikában járt, olyan nagyszerű beszédet mondott nekünk, hogy azóta sem tudjuk elfeledni. Ha olyan papunk lenne, mint amilyen a debreceni polgármester, akkor sohasem volna panasz a magyar összetartás, az egyetértés miatt.

— Tetszik Debrecen? — kérdezzük most tőle.

— Őszintén megmondom: Debrecen csodaszép lett. Én 1925-ben voltam itt utoljára s azóta ez a város annyit fejlődött, szépült, mint egyetlen más magyar város sem. Örvendett a lelkem, hogy dr. *Vásáry* Istvánt választották meg Debrecen, az én városom polgármesterévé. Adjon az Uristen erőt neki a jövőben is...

Lelkesen teszi hozzá:

— Hová fog ez a város fejlődni az ő nagyszerű vezetése mellett 25 év múlva!... Ha Isten éltet, el fogok látogatni ide, hogy megnézzem *Vásáry* polgármester Nagy-Debrecenjét...

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

— Milyen a magyarok helyzete Amerikában? Ismernek-e minket? — hangzik az újabb kérdés.

— A magyarok általában szorgalmas és munkás emberek, akiket megszoktak becsülni. Sajnos, eddig nem igen tudtak rólunk semmit és csak most kezdenek megismerni. Az amerikai magyarság ugyanis erőteljes propagandát folytat a revízió érdekében s ezáltal magára irányítja azoknak a figyelmét is, akik eddig egyáltalán nem tudtak Magyarországról.

— Csak mint érdekességet említem meg, hogy például a világháború alatt, amikor a németeknek külön zónájuk volt az Egyesült Államokban s ebből a zónából sohasem jöhettek ki a magyarok minden zóna nélkül járhattak kelhetek.

— A magyar szellemi munkának egyébként nagy értéke van nálunk. Ha végigmegyek a Broadwayon, mely New-York leghosszabb és legfényesebb utja, mindenütt magyar neveket, a magyar

szellem produktumaival találkozom. A szindaraboknak fele magyar. De ezt nem úgy kell érteni, hogy a lejátszásra kerülő szindarabok előadási száma felezésben a magyar szerzőké. Nem! A magyar szerzők darabjai Amerikában kitünő üzlet. Ez vonz, ezt pénzt jelent, míg más szerzők darabjai néhány előadás után lekerülnek a műsorról.

A MAGYAR ZÉNE.

— Ezek után talán mondanom sem kell, hogy New-Yorkban és általában az egész Egyesült Államokban valóságos imádják a magyar zenét. Ahol magyar muzsika hallható, ott mindig van közönség. New-Yorkban több rádió-leadóállomás van. Ezek rendszerint adnak magyar muzsikát, sőt a programokon három napon át mindig közbe van iktatva a magyar zene.

Most egy váratlan kérdéssel rohamoztuk meg az amerikai vendéget:

— Vitárus urék még 1907-ben kivándoroltak Amerikába. Ezalatt a 24 év alatt teljesen átváltak amerikaivá. Otthon, New-Yorkban hogyan beszélnek a családban?

Szinte héjvel felel:

— Mindig magyarul, mindig magyarul. Amerikai polgár vagyok, de magyarul érzek.

Majd egy szép fényképet mutat. Rajta ő és a családja. Magyaráz:

— Ez az én családom: feleségem és öt gyermekem s egy unokám. Egyik leányom férjhez ment. Az ura szintén magyar ember: dr. Molnár Lajos fogorvos New-Yorkban.

A GYERMEKEK SZÍVE.

— Meddig maradnak Magyarországon? — kérdezzük később.

— Május 2-án ültünk hajóra Amerikában, innen pedig június 6-án indultunk vissza. Június 12-én már otthon is leszünk. Addig az egyik leányom vezeti az üzemet, aki kiválóan érti a dolgot. Tud dolgozni és parancsolni... Még nekem is tud parancsolni.

Ezt az utóbbi mondatot mosolyogva mondja, bizonyos apai büszkeséggel a hangjában.

— Haza kellett jönnünk azért is, mert feleségem még nem látta az édesanyja sírját, én pedig az apám sírját szeretném meglátogatni. Mindketten itt nyugosznak a debreceni temetőben... Örülünk, hogy testvéremet és családját, valamint az apámat olyan jó egészségben találtam.

— Mostani magyarországi utamat nem aprózom fel. Itt maradok egy kicsit pihenni Debrecenben, hogy azután friss erővel foghassak ismét a munkához. Már régen nem szívtam hazai levegőt.

KÖVETESI E MELTÓ PÉLDA.

Ezután hosszasan elbeszélgettünk a mai nehéz viszonyokról, az árakról és a kereskedelmi életéről. Egyszer csak élesen szólalt meg:

— Egy igen érdekes dolgot kell megemlítenem! Bámulságos, hogy a magyar ipar rövid idő alatt mennyit fejlődött. Itt van a szövet. Én azzal az elhatározással jöttem haza, hogy bizonyos összegért két-három ruhát fogok csináltatni. New-Yorkban egy ruha csináltása 40-50 dollárba kerül. Ugy gondoltam, hogy 80-100 dollárért itt megcsinálnak két ruhát... Tegnap rokonomnak és jó ismerősömnek, Horváth Bélának, aki a Köztisztviselők Szövet-

kezeténél a ruházati osztály vezetője, Nagy meglepetésemre felvilágosított, hogy a newyorki két ruha árából itt tíz ruhát lehet csináltatni.

— Nos hát mivel én azt az összeget ruhára szántam, mindjárt meg is rendeltem tíz ruhát. Meggyőződtem ugyanis, hogy a szövet anyaga kitünő. Egy cseppel sem marad mögötte a 40-50 dolláros newyorki ruháknak.

Beszélgetés közben a testvér, Vitárus Sándor debreceni paprikás szalonnával és friss turóval, vajjal kínálja a ritka vendéget. Vitárus Béla jóízűen falatozik. Elismerően jegyzi meg:

— Ilyen szalonnával odaát nem lehet enni... És ez a turó!... Pompás. Mert hiszen Amerikában is kapunk turót, vaját, de annak nincs meg az íze...

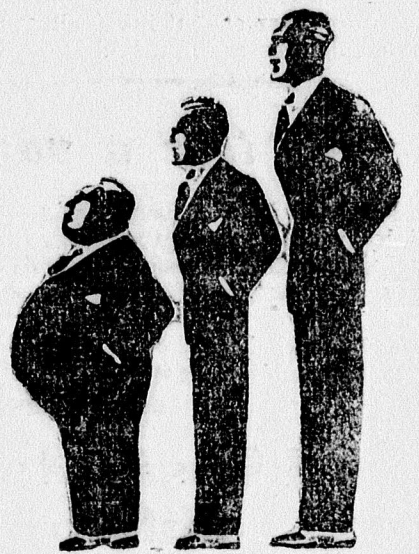
A háziasszony kedvesen mosolyog, a vendég pedig újra és újra megköszönja az illatos paprikás szalonnával... Hiába! Vitárus Béla, az amerikai magyarság egyik köztisztviselője álló, kiváló vezér-férfia, itthon, a honi földön elfeledkezik a fénvárban uszó Broadwayról, a rohanva élő hatalmas metropolisról s a testvéri asztal mellett visszafiataldók vagy 25 évet. És ki tudja, ez az egyetlen érzés nem éri-e meg azt a hosszú utat, melyet az új hazától megtelt az Eötvös ucai Vitárus-házig!...

—oooOooo—

EGY BÉCSI KERESKEDELMÉ TANÁCSOS ÉS FELESÉGE KÖZÖS ÖNGYILKOSSÁGA.

Bécs, máj. 20. Róth Lipót kereskedelmi tanácsos és felesége azt hagyták meg, hogy Brünnebe utaznak és tegnapra visszatérnek. Miután a házaspár nem tért vissza, a rendőrök fenyítették lakásukat, s abban Róth Lipót és feleségét megmérgezte holtan találták. Leveleik az öngyilkosság okát anyagi bajokban jelölte meg.

Minden termetre

A legmegtehetőbb ruhát a legolcsóbb árban vásárolhatja

GRÜNFELD

Adó's és Társánál
Kistemplom mellett.

Vásárlásainál hivatkozzon lapjára,
a Debreczeni-re

Katasztrófális földrengést jeleztek az európai állomások

Lisszabonban a lakosság az utcára menekült.

Mojna-Frankfurt. május 20. A Pannus hegység legmagasabb csúcsán álló Iyefeldbergi földrengésjelző állomás szerdán hajnalban katasztrófális földrengést jelezte. A földrengés három óra huszonkét perckor következett be. A szeizmográf egy negyed milliméterre elmozdult. A földrengés kétezerháromszáz kilométer távolságból jött déli irányból.

Stuttgart. május 20. A ravensbergi földrengésjelző állomás ma reggel 3 óra 12 perckor távoli földrengésről tett jelentést, amely a mérésekből borzalmas méretekre enged következtetni.

A földrengés félszáz déli irányban felelt. A jelzőkészülékek még mindig nem jutottak nyugalmi állapotba.

Budapest. május 20. A Budapesti Földregészeti Intézet a következő felvilágosítást adta:

Ma reggel három óra huszonnyolc perc és harminchat másodperckor körülbelül háromezer kilométer távolságtól nagy földrengést jeleztek a budapesti obszervatórium földrengést jelző készülékei.

A maximális kilengés kilencvenhat milliméter volt. A földmozgás két és fél órán át tartott Budapesten. A jelekből arra lehet következtetni, hogy a földrengés központja nem Lisszabonban volt, hanem sokkal távolabbi helyen. Lisszabonban észlelt földrengés valószínűleg távolabbi, eddig még nem

ismert helyen történt földrengésnek volt a hullámzása.

Hohemheim. május 20. A hohemheimi földrengést jelző állomás Stuttgart közelében 2450 kilométer távolságtól jelezte a földrengést. Az első földrengést hajnali három óra huszonhat perckor és negyven másodperckor jelezte a szeizmográf ingája. A földmozgás több mint egy óra hosszat tartott. Az első számítás szerint a földrengés központja valószínűleg Kis-Ázsiában lehetett.

Ma hajnalban három óra ötvenöt perckor tizenöt másodpernyi időközben két erős földrengésszerű lökés volt érezhető. Számos épület alapjaiban megrendült, anyagi kár azonban nem történt. A földrengést az ország számos többi részében, nevezetesen Portóban, Coimbrében, továbbá Madeirai szigetén is érezték. Anyagi kárt sehol sem jelentenek.

Lisszabon. május 20. A mai földrengést a főváros egész környékén érezték. Liszabonban az éjszaka folyamán a megrettent lakosság az utcára menekült, mert attól tartott, hogy megismétlődnek a földrengések. Sok helyen betörték az ablakok és kialudt a világítás.

Róma. május 20. A földrengésjelző készülékek ma éjszaka erős földrengést jeleztek. A földrengés kb. 2500 km. távolságban lehetett.

A Népszövetségi Ligák Uniója Budapesten ülésezik

Üdvözölték Horthy kormányzót és az új francia elnököt. — Szerényi francia és német együttműködést javasolt.

Budapest. május 20. A népszövetségi ligák uniója, mint ismeretes, pénteken kezdte meg tanácskozásait, a magyar fővárosban. Az unió tanácskozásait az európai együttműködés nemzetközi szövetségének üléséhez előzi meg, illetve vezeti be, minthogy ez a nemzetközi szervezet a népszövetségi ligák uniójával szoros kapcsolatban van. Fél 11-kor kezdődött meg a megnyitói ülés, melyen Emile Borell, Franciaország lelegátusa elnökölt.

Emile Borell meleg szavakkal üdvözölte a résztvevőket. Ezután Páris Gyula, ny. miniszter szólalt fel, aki a két fontos problémát: a munkanélküliséget és az agrárválság leküzdésére irányuló javaslatok megvitatását ismertette.

Wilhelm Heile (Németország), a kongresszus főtárgya mondott beszédet, amelyben elfogadásra ajánlotta a munkanélküliség problémájának megoldására irányuló, a francia delegátus által benyújtott határozati javaslatot.

A következő szólok báró Szerényi József volt, aki a munkanélküliség kérdését főként magyar vonatkozásban ismertette. De hangsúlyozta, hogy ezt a problémát egyedül nemzeti alapon megoldani nem lehet. Nemzetközi együttműködésre van szükség a nehézségek leküzdésénél.

A Népszövetség most Genfben az agrárhitel és a vámkedvezmények ügyét tárgyalta. Előtte fekszik a német-osztrák vámunió terveze, Briand javaslata, az olasz indítvány — mindezek azonban még igen messze vannak a gyakorlati megvalósítástól. És ezeket egyedül úgy lehet megoldani, ha

Franciaország és Németország

gazdasági téren a vezetést kezükbe veszik és együttes erővel elfogadható megoldást keresnek. Így a munkanélküliség kérdése és az agrárválság problémája is egy csapásra megoldódik.

Lord Dichinson, angol delegátus, a közgyűlés egyik legelőkelőbb tagja rámutatott arra, hogy a munkanélküliség kérdése nem csupán Európát, de az amerikai Egyesült Államokat is igen közelről és súlyosan érinti. Hiszen az amerikai unióban egymagában 7 milliót meghaladó munkanélküli él. Báró Szerényi javaslatát figyelemreméltónak tartja.

A kongresszus megnyitói ülése alkalmából Emil Borell, volt miniszter elnökölt (Franciaország). Egyhangulag elhatározták, hogy üdvözlő táviratot küldenek nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának, a közgyűlés ugyancsak táviratilag üdvözölte Paul Doumert, Franciaország újonnan megválasztott elnökét.

VARRÓGÉP

FÉRFI INGEK

eddig még nem létezett
olcsó árakon.

PUPLIN ELEJÜ 1 gallérral, siffon háttal, csak most P 2.66.	PUPLIN ELEJÜ 2 gallérral, prima siffon-háttal complett P 4.28.
OXFORD COMPLETT, garantált mosó P 4.28.	FÉRFI SPORHTARISNYA flórból P 1.68.
PUPLIN ING egész prima anyagból, mese olcsó. Ara: P. 8.60.	PUPLIN ING, az egész egy anyagból, csodaszép minták P 6.60.
APACS-ING prima panama anyagból, complett P 5.50.	APACS-ING panama-anyagból, alkalmi ára P 4.20.
ALSÓ NADRÁG szines sefirből, rövid gombos P 1.64.	ALSÓ NADRÁG prima rajze köpperből, reklám ára P 2.48.
FÉRFI SOKNI divatesikkal, selyemmel átszőtt P 0.66.	FÉRFI ZOKNI flórból, selyemmel átszőve, alkalmi ára P 0.76
FÉRFI SPORHTARISNYA P 0.88.	ALSÓ NADRÁG rövid fehér siffonból P 1.18.
DUPLA GALLER, kemény és félkemény P 0.75.	NYAKKENDŐ divat mintákban P 0.38, 0.78, 0.96, 1.96, 2.28.

Csillag Testvérek

Piac- és Simonffy-utca sarak

Trianon revízióját sürgeti az egyik amerikai állam kormányzója

A világháború amerikai veteránjai az igazságtalan békeszerződések ellen.

Newyork. május 20. Trentoni jelentés szerint Larson, Ney-Jersey állam kormányzója a genfi népszövetséghez intézett iratban sürgette a trianoni szerződés revízióját oly értelemben, hogy nagyobb területet juttassanak Magyarországnak. A jegyzék többek között a következőket mondja: "New-Jersey polgárainak ezrei úgy érzik, hogy Magyarországgal a trianoni szerződés alapján a területi felosztásnál igazságtalanság történt. Tisztelettel kéri ezért a hatalom, hogy revízió útján terjesztse ki Magyarországra területét."

Newyork. május 20. A világháborúban résztvevő amerikai légíveteránjainak egy igen tekintélyes csoportja, mintegy ezer hadviselt részvételével Newyorkban tartott gyűlésen egyhangulag elfogadta Spafford szenátornak azt a határozati javaslatát, amely sürgeti, hogy minél előbb kössenek új békeszerződéseket, vagy revideálják a régi szerződéseket és rendezzék újból a jóvátételek és a nemzetközi háborús adósságok kérdését.

Páris. május 20. Az egyik párisi lap tudósítója a következő jelentést közli a magyarországi revíziós tüntetésekről:

A tudósító szerint, a vasárnap lezajlott tüntetések teljesen nemzet-

közi jellegűek voltak. Ez volt az első eset, hogy külföldi államok megbízottai, köztük az olasz megbízottak nyilvánosan támogatták a magyar revíziós álláspontot. A tüntetésen több ezer főnyi tömeg vett részt, a tömegben azonban sem hivatalnokok, sem katonák, sem a kormány megbízottja nem volt jelen.

WILSON TEHETETLEN GYERMEK VOLT...

London. május 20. Hedvig Ulrich volt ausztráliai miniszterelnök, aki Ausztriát a békekonferencián képviselte, most tartott előadása során megsemmisítő ítéletet mondott Wilson elnökről. Kijelentette többek között, hogy Wilson tehetetlen gyermek volt Lloyd George és Clemenceau kezében. Wilson szerepe a békekonferencián egyaránt végzetes volt Amerikára és az egész világra.

KÖRMENDY ÉKES LAJOS VOLT FŐISPÁN KITÜNTETÉSE.

Budapest. május 20. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Körmendy Ékes Lajos főispánnak állásától saját kérésére történt felmentése alkalmából, buzgó és erdeményes szolgálata elismerésül, a II. oszt. érdemkeresztet a csillaggal adományozta.

Debrecen multjából

Közlő: WESZPREMY BARNÁ ny. szolgabíró.

A világháború izgalmi között szinte feledésbe ment Debrecen város történelmének egyik nevezetes esemény évfordulója, mely 1915. évben következett be. Ez évben ünnepelethetők volna meg a második centenáriumi annak, hogy Debrecen megkapta a »Szabad Királyi Város«-i rangot és mindazokat a jogokat, melyek egy ilyen várost megilletnek. A lapok csak egy kis rövid híradással emlékeztek meg arról, alig észrevehető módon. A háború eseményeivel szemben. Pedig, hogy ezt Debrecen városa és minden polgára milyen fontos eseménynek ítélte, mutatja az első százéves évfordulón megtartott nagy ünnepség.

Ez ünnep lefolyásáról az egykori krónikás a következő módon emlékezett meg. (Az akkori idők ortografiájával és írásmódja szerint szedve.)

Debrecen városa százados Innepéről, mely Februárius 12-dikénn 1815-ik Esztendőben tartódott.

Akarmely Városnak histódiája, vagy históriájának tsak valamely töredéke is olyan deleg, mely többnyire az egész Nemzet történeteire is világosságot vehet, s annál fogva kedves azok előtt, a kik a Nemzet dolgait esmerni szeretik. Ilyen reménységből íródott le itten Nemes Szabad Debrecen Királyi Várossának első Százados Innepé, a mely 1815-dik Esztendőben tartódott.

Minekeltőtte ezen Innep leírását látnánk: a Debrecen Városa szabadságát illető nevezetesebb dolgokat illő megjegyezni.

Ezen Város, már 1405-dik Esztendőben, és így a XV-dik Század eleinn nyert vala Sigmund Császártól olyan szabadságot, a milyennel Buda Városa élt: de az egymást felváltó zavaros idők miatt, azon Szabadságával nem élhetett.

Újabb szabadságot érdemelt 1691-dik esztendőben Nagy Leopold Császártól és Királytól, a Diploma szavai szerint, emberi értelmét felül múló szolgálataival (servitiis ingenium humanum exonerantibus), melyekkel a Törököknek a Magyar földről való kiverődését előmozdította, segítette. Azomban 1715-dik esztendeig Ország közönséges gyűlése nem tartódván: hanem előbb, hanem ekkor lett ezen újabbann nyert szabadsága az egész Nemzet előtt teljes mértékben esmeretessé s törvényessé. Imé ezen törvényes és folvtában tartott szabadságának első Századi Esztendejét az 1815-dik esztendő hozta elő, szerentséjének meghálálására nem volt é ilendő, sőt nem volt é kötelessége ezen Városnak, hogy Innepet szenteljen Istennek, a kinek minden Nemzet és minden Város, vagy Helység, valamint minden magános ember külön külön minden boldogságát köszönheti a melyben részesül? Választotta pedig az esz-

tendő napjai között, éppenn a Februárius 12-dik napját, azért; hogy az a mostann Felsőesenn Uralkodó Ausztriai Császár és Magyar Király I. Ferenc születésének kedves napja lévén, a maga Százados Innepét ezen szeretett jó Királyjának születése Innepével egyesítvén, az örvendezésnek bokros oka, mindeneknek szívét annyival nagyobb örömmel töltene bé, sőt minthogy ez az örvendezés nap ez úttal éppenn Vasárnapra, a minden Keresztényen felekeztek közönséges Innepére s egyszerűsmind azon időre esett, mellyenn Felsőes Urunk az egész Európára tsendességet hozott utolsó hadakozásáról a több barátságos fejedelmekkel köz győzelmi koszorúkkal hűségos Alattvalóhoz megérkezett, nem tudom hányszorosan lehetett nézni ezenn Innepet.

Az örvendezésnek sokszorozódott tzelja kettőztette igyekezetét a Városnak, hogy ezen Innepre minél díszesebben és minél nagyobb megkülönböztetéssel menne véghez. Annakokáért már az Innep előtt 8 nappal mindeneknek előre tudtára adódott az a Kathedrából kihirdetődvén: az Innepet megelőző estvén pedig 6 órakor, egynéhány ágyuk kisülése, és minden harangoknak meghűzése által újabb emléke hozódott. Keresztényen Innep lévén ez: természettel legnevezetesebb része az Isteniszteletben állott. Kezdődött az a R. Catholicum templomban reggeli 8-órakor: a Helvéteiai Vallást tartó gyülekezetben pedig későbbenn egy órával. Amához a külső pompának is megadására a Meerfeld Regementbeli quartélyozó Uhlánus Katonák, ehhez pedig, mely az úgy nevezett Kis Tempdomban tartódott, a Polgári Katonák voltak kirendelve. Mind a két rendbeli Katonáság pontos tüzelését, valamint a R. Catholicumó úgy a Reform. Kis Templom, sőt az épülő félbenn levő Nagy Templom előtt is, hat hat ágyuknak dörgése hol megelőzte, hol követte.

Fő Biró Tek. Simonffy Sámuel Ur, a Tekint Nemes Tanácsa, a kiválasztott Esküdt Polgárokkal, és a Polgári Katonáság Tisztjeivel együtt tsinos ruhába öltözve mindjárt reggeli 8 óra után a Városházához összegyűltek: 9 órakor pedig 12 mozsár ágyukkal való jeladásra minden harangok megszólaltak s azonnal a templomba való indulás elkezdődött és a fegyver nélkül két sort formáló Polgári Lovasság között a legszebb renddel megesett a Polgári Gyalogság fegyverrel téven tiszteletet. A templom már ekkor dugva tele volt: kijevén azon Székeket, melyek a Nemes Tanács, a Nemes Esküdt Polgárság és a Polgári Tisztek számára üressenn tartódtak. Nevezetesen jelen voltak már Méltóságos Brigadéros Generális Kartalek, a Meerfeld Uhlánus Fő Tisztek, a Cs. K. Hadi Commissariat, a Kaszszánál lévő Tisztviselők, a Debrecenben lakó, vagy külső helyekről bégyült Uraságok a Tiszteletes Prédikátor és Professor Urakkal, és az egész Colégiumbéli nagyobb, vagy Tógás Ifjúsággal együtt.

Kezdődött ekkor a Kantor és az egész nép éneklése a CXXXVIII-dik Soltáron, és annak mind a három Versei nagy buzgósággal énekelődtek. Azután több, mint 60 Tógás Deákokból, és számos vé-

konyhangú gyermekekből álló Chórus a LXXII. Soltár 1., 2. és 9-dik verseit harmóniával énekelte. Ismét a nép énekelte a LXI. Soltár 5. 6. és 7-dik verseit. Követte ezeket Fő Tiszteletű Superintendens és első rendes Prédikátor Benedek Mihály úrnak ezen alkalmatosságra készült szívreható szép Imádsága, és fontos Prédikációja. Sz. Dávid CXLIV-dik Soltára 9-dik és 10-dik Versei szerint: Isten! új Éneket énekelj tenéked. ki megszabadítod a Királyokat. Ezen Szent Igének felvérese után nyomba tüzelt a templom előtt álló Polgári Gyalogság, melyre a 3 helyenn kiszegzett ágyuk is feleltek. A Tanítás, és a Bérekészítő rendel estek a lövések. Ekkor a Harmóniás Chorus ama két Versből álló egészenn új, és ezen napra készült Éneket énekelte: Emelkedjünk fel szívünkkel s. a. t., melyet az ezen Innepre készült Colégiumbéli Versek között leghátul a 16-dik levélbenn láthatni. Követte ezt az egész Népek éneklése a CXVIII. dik Soltár 12. és 14 dik verse szerint: E jeles napot ő magának választotta az Úr Isten s. a. t. Ismét a Chorus énekelte a CXXII. Soltár 3 dik verseit: Légyon te kőfalaidban tsendesség és jó békesség s. a. t. és a CL-dik Soltárt egészenn, mely utolsó Ének alatt az egész Nép s végre a Tanács és Communitas is kitakardott a Templomból. A Polgári Katonáság szép rendi előtt, a Tanács egy ideig megalapodván: annak háromszori generalis tüzelését, és az ágyuknak ugyanannyi kilövését elvárta, azután pedig a Város Házához ment az ötöt kísérő Communittással, és Polgári Katona Tisztekkel együtt: a Polgári Gyalog katonaság pedig a Templomtól a nagy hidonn a Fejér Ló Vendégladó felé fordult, és a Sánta Harmintadon közökön felkerülvén, a Város Háza eleibe állott, a hol is minekutánna még egy közönséges tüzet adtak volna: szép tsendességgel házaikhoz tértek; valamint az Előljárók is, a midőnn már a déli 12 órának tsak kevés híjja volt.

(Folytatása következik.)

Legszebb a tavasz

a pesti korzón...

Az itt lévő

BRISTOL
szálloda

új rendszere

a közönség tetszését megnyerte

NAPI 12.— P-ÉRT KAPHAT
— a szoba fekvésétől függőleg —

LAKÁST ÉS ELSŐRENDŰ
TELJES ELLÁTÁST

Jöjjön, próbálja meg és mindig
csak hozzánk fog szállni.

Bristol-szálloda
BUDAPEST—DUNAKORZÓ

Barbara Gould

a világhírű newyorki szépség-
ápoló intézet

párisi assisiensnője

folyó hó 22-én és 23-án (péntek
és szombat) drogériában di-
mentesen ad tanácsokat a

Barbara Gould

készítményeinek helyes hasz-
nálatáról és bemutatja Barba-
ra Gould szépségápolási mód-
szerét.

Szíves látogatására okvetlenül
számítunk.

Korzó Drogeria

Ferenc József ut.

A MAGYAR PÁRT ÉS A ROMÁN VÁLASZTÁSOK.

Bukarest, május 20. A Magyar Párt bukaresti tagozata választási kartellbe lépett Avarescu pártjával. A bukaresti tagozat határozatát beterveztették a magyar párt kolozsvári központjának jóváhagyás végett.

oooOooo

ROMÁNIÁBAN LESZÁLLITJÁK A VASUTI TARIFÁT.

Bukarest, május 20. A vasutak igazgatótanácsa elhatározta, hogy leszállítja a személy- és árutarifát. A kidolgozott tervezetet holnap terjesztik az igazgatótanács elé.

Rádió műsor

Csütörtök, május 21.

- 9.15: A Mándits szalonzenekar hangversenye.
- 9.30: Hírek.
- 9.45: A hangverseny folytatása.
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — Vízállásjelentés magyarul és németül.
- 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés.
- 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Hegedűs Bébi (ének), és Weichherz Irén (hegedű).
- 12.25: Hírek.
- 12.35: A hangverseny folytatása.
- 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
- 4.00: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása (Rádió Szabad Egyetem).
- 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Gróh Gyula dr állatorvosi főiskolai ny. r. tanár: „Mérgezőek a háziállatoknál.”
- 5.45: Emlékkünnep az 1849 május 21-én Budavár visszavételénél elesett és a tabáni temetőben pihenő honvédek sírjánál.
- 7.15: Gyorsíró tanfolyam (Szabey Géza).
- 7.45: Tibor Zoltán (ének) és Schulhof Ottó (zongora) hangversenye.
- 8.40: Ügetőverseny- és löversenyeredmények.
- 8.45: Hangverseny a m. kir. Operaház tagjából alakult zenekar előadásában. Közreműködik Angelo Kessisoglou zongoraművész. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota-szállóból.

Budapesti gyapjuárverések

Az ideai gyapjuárverések első
sorozata

JULIUS HÓ 9. É N
fog megtartani.

Bejelentéseket elfogad a vállalat vezetője a Magyar Állam-
Hitelbank gyapjuosztálya
Budapest, V. József-tér 3. sz.

Ma lesz Zoltai Lajos dr előadása a város háza történetéről

Ma délután 6 órakor tartja dr Zoltai Lajos ny. muzeum-igazgató felolvasását »A debreceni városháza története 1531—1831« címmel, a Déri muzeum előadótermében. — Zoltai igazgató beszámol azokról a törekvésekről, melyeket a város vezetősége századok folyamán a mai városháza telkének megszerzése körül kifejtett. Ismerteti a régi városháza terveket és építkezéseket. A felolvasó ülést a Debreceni Muzeumbarátok Köre rendezi. Az ülést Sesztina Jenő elnök nyitja meg és zárja be.

—ooo000—

— Dr Vásáry István polgármester Budapesten. Tegnap délután 12 óras gyorsal dr Vásáry István polgármester Budapestre utazott, ahol Várhidy Lajossal a városok kongresszusának igazgatójával folytat fontos tárgyalásokat.

— Rekvium. Krisztián Sándor Máv. felügyelő, — mint már jelentettük — Budapesten elhunyt. A gyászoló család e hó 22-én, pénteken reggel nyolc órakor rekviumot mondott az elhunyt lelkiudvéréért, a debreceni róm. kat. templomban.

— A debreceni 2. honvéd huszárezred emlékünnepélye. A volt m. kir. 2. honv. huszárezred, folyó évi május hó 31-én, a hősök napján Debrecenben, széchenyiuccai régi laktanyájában, emlékünnepélyt rendez. Az ünnepély délután félegy. órakor kezdődik a laktanya udvarán, majd folytatódik a Tisza-szobában, ahol az ezred hősi halálát haltisztjeinek képei lesznek teleplezve.

— A vállalati tisztviselők jutalékát kifizetik. Tudvalevő, hogy a városi vállalatok tisztviselőinek a munkájuk után elért eredményből bizonyos jutalékot szoktak kifizetni. Miután az erre vonatkozólag beállított összegeket zárszámadással a közgyűlés elfogadta, így dr Vásáry István polgármester felhatalmazást adott arra, hogy a jutalékokat kifizessék.

— Talált kerékpár. Tegnap az őrszemes rendőr portyázás közben a Sámsoni úton egy „Cevle“ gyártmányú, teljesen felszerelt kerékpárt talált. Szinte esodálatos, hogy a tolvaj nem szerelte le az alkatrészeket. — A rendőrség keresi a kerékpár gazdáját.

Pünkösdi olcsó cipővásár
nagy tömeg partivétel folytán
női divatcipők
trottőr és francia sarokkal
míg a készlet tart
Pengő 5.—, 7.80, 8.—, 9.50 és 12.50.

Neumann Testvérek
cégnél
PIAC-UTCA 9. SZÁM
BIKA SZÁLLODA MELLETT.
UNIÓ könyveskére olcsó és
előzékeny kiszolgálás!

Otven pengő pénzbüntetés a zöldhittel uzsoráért

Uzsora-pert tárgyalt tegnap délután a debreceni törvényszéknek dr Rézler Ervin elnöklete alatt működő büntetőtanácsa. Két sárrétudvari terménykereskedő: Katz Aron és Katz Béla került a vádlottak padjára, uzsorával vádolva. Az ügy előzményei a következők:

A két terménykereskedő 1929 tavaszán több gazdától „zöld búzát“ vett meg és a vételárát kifizették. Így nagyobb mennyiségű zöld búzát vettek meg Tóth Mihály és Badai Mihály gazdálkodóktól és fejenként 281 pengőt fizettek ki nekik azzal, hogy eséplés után kötelesek a terményt beszállítani.

A gazdák azonban kötelezettségük-

nek nem tudtak megfelelni, mert a búzájuk elfogyott. Mikor azután eljött a szállítás ideje, a terménykereskedők 281 pengő helyett kártérítésként 784 pengőt követeltek. A gazdálkodók ezt az összeget nem voltak hajlandók megfizetni, hanem uzsoráért feljelentették a Katz testvéreket.

A tegnapi főtárgyaláson a két vádlott kijelentette, hogy ártatlanok érzik magukat. A sértettek és a tanúk vallomása alapján azonban a bíróság bűnösségüket megállapította és fejenként 50 pengő pénzbüntetéssel sújtotta őket. Az ítélet jogerős.

— **Rosszak a külsőségi gyalogjárók.** A legutóbb létesített kertési gyalogjárók igen nagy mértékben megromlottak. Több mint 6.000 négyzetméternyi burkolatot kell a vállalkozóknak kijavítani. A polgármester most erővelhangú felszólítást intéz a munkában résztvevő vállalkozókhöz, hogy a hibákat sürgősen javítsák ki.

— **Megkezdtek az agrógeológiai felvételeket a Hortobágyon.** Timkó Imre főbányatanácsos és főgeológus, a Hortobágyon megkezdte az agró-geológiai felvételeket, amire az államtól kapott megbízást. Próbaúrásokat eszközöl a Hortobágy területén. A munka végzéséhez a polgármester szabad mozgást biztosított részére.

— **A csónakázó egyik kútját, közkútnak használják.** Ismeretes, hogy tavaly a város a csónakázó tóban két kútát fúratott abból a célból, hogy a tó állandóan friss vizet kapjon. — Miután mind a két kút rendkívül bőségesen adja a vizet, a polgármester az egyiket közkúttá alakította át, hogy így a környékbeli lakosság jó vízhez jusson.

— **Kultúrdélután a Csapókeriben.** Pünkösdi vasárnapján, május hó 24. napján, délután hatórai kezdettel, a Csapókeri Olvasókör és a csapókeri ref. leánykör, magasszínű kultúr délutánt rendez, a kör helyiségében, Kisfaludi uca 39. szám alatt. A műsoron a két kör tagjai közül igen sokan fognak szerepelni, komoly és vígszavalattal, énekkel és táncgal, továbbá egyfelvonásos darabbal. E mulatság teljesen családias jellegű lesz. Este kilencórai kezdettel pedig a vígjelmibizottság rendezése mellett tánc lesz.

— **X Lampionok.** szép nagy már 40 fillérért, képeslap, helyi újdonságok, darabonként hat fillér. Menetrendek, turista, katonai, autótérképek, fotó-cikkék nagy raktára Springer, a főposta mellett.

— **Sikerült a szoboszlói úti bitumac próba-burkolás.** A Magyar Aszfalt Rt. a szoboszlói úton bitumac próbaburkolatot készített, azzal a felhívással, hogy ennek költségei csak akkor lesznek esedékesek, ha a burkolat olyan jól állja a forgalmat, — hogy két esztendő múlva is megfelelőnek mutatkozik. Az útszakaszt most a városi bizottság felülvizsgálta, megállapították, hogy teljesen kifogástalan, amiből az is következik, hogy a bitumac útburkolási célokra nagy-szerűen bevált. Így aztán a város az 5.800 pengő burkolási költséget ki-utalja.

— **X Selyem nyilas harisnya 148.** — Csapkeáruház, Kossuth uca 4. szám.

— **A vasúgyei Hadikölesönjegyző és Népjóléti Párt.** az iránt keresie meg Debrecen városát, hogy írjon fel a hadikölesönök varolizálása érdekében a kormányhoz. A polgármester a beadvánnyal nem hajlandó foglalkozni, mert csak törvényhatóságok megkeresését tárgyalják támogatott felirat küldése ügyében. Egyébként is a város törvényhatósága már több ízben felírt.

— **Már ezerkétszáz mázsa cserebogarat szedtek össze.** A cserebogár irtás a vége felé jár. Szerdaig ezerkétszáz mázsa cserebogarat szedtek össze és válogattak be.

— **Csizmát lopott a gazdájától.** Ifj. Szabó János vámpórérsi földműves, lopással vádolva került tegnap délután a debreceni törvényszék elé. A vád szerint a múlt év augusztusában gazdájától, Kiss Lászlótól, egy pár csizmát ellopott. A tegnapi főtárgyalás alkalmával a tettét beismerte, miután azonban a sértett gazda nem jelent meg, a bíróság annak megállapítása céljából, hogy Kiss László kívánja-e a vádlott megbüntetését, — elnapolta a főtárgyalást.

— **Háromévi szigorított dologházra ítélt a törvényszék egy notórius tyúktolvajt.** Régóta ismert alak a bíróságok előtt Czégény Sándor, hajdúhadházi illetőségű földműves. Lopásért sokszor volt már büntetve, de nem lehet megjavítani, visszaeső bűnöző, aki leg jobban a fogházban érzi magát. Tegnap ismét a debreceni törvényszék elé került Czégény Sándor. A vád szerint ez év áprilisában a Bocskai-keriben bemászott Sextius Lajos háromfi-udvarára és onnan három tyúkot és egy kappant ellopott. A csendőrok azonban elfogták és behozták a debreceni ügyészségre. A tegnapi főtárgyaláson a rovtomlú ember tőrdelmes beismerő vallomást tett. A bíróság büntetett előéletére való tekintettel, háromévi szigorított dologházra ítélte. Az ítélet a felek megnyugvása folytán jogerős.

— **Háziestély a Wolaffka-telepen.** A wolaffka-telepi olvasókör vigalmibizottsága, folyó hó 24-én, pünkösdi első napján, hétórai kezdettel, az olvasókör termében, műkedvelő előadással egybekötött háziestélyt rendez. Ezen estélyre a vigalmibizottság tisztelettel meghívja az egyesület tagjait és vendégeit. Beléptidő nincs. Zenét Nagyházi zenekara szolgáltatja.

A vigalmibizottság.

Ablakok és ajtók

minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán és Tsa asztalosáru ipartelepén, Nagyvárad uca 14. szám.
Mihlós uca végén.

Talált kistiu a rendőrségen

Tegnap délután az egyik rendőr egy siró kistiu-t vitt be a rendőrség központi ügyeletére. A zsidóvárosban tévedt el a hozzátartozóitól, akiket sehogy sem tudott megtalálni és zokogva ödöngött a zsidóvárosban, míg végre a rendőr megsajnálta és „előállította“ a rendőrségre. A rendőrségen is bőgött a gyerek, ahogy csak a torkán kifért és sehogyan sem lehetett kivenni belőle a nevéét.

Végre a szolgálatteljesítő detektívnek mentő ötlete támadt. A gyerekekre csak játékkal lehet hatni, hátha így könnyebben meg lehet állapítani, hogy ki, mi. A következő percben már kézen fogta a siró gyermeket és kedveskedve mondta neki:

— *Gyere csak, odahaza nincs nektek ilyen játékok, mint amit én mutatok.*

A gyerek rögtön felfigyelt a játékszóra, alábbhiagyott a sirással és engedelmesen ment a detektív után. A központi ügyeleten volt egy beszovalgaltatott talált bicikli. A gyerek szeme rögtön vágyakozóan tapadt a csillogó kerékpárra:

— *No, ha megmondod a neved, felültetek a biciklire.*

— *Tiszai Lacinak hívnak* — felelte és a következő pillanatban már örömtől ragyogott a moszates. Könnyektől ázótt arca, amikor ráemelték a bicikli nyergébe és elindították vele a szobában.

— *Mondd csak meg Laci, hol laktok?* — *A Kar uccán* — felelte büszkén a kerékpárról holdogozó Laci.

A következő pillanatban lekérült a Laci gyerek a kerékpárról, meg volt állapítva a személyazonossága, de hogy újból el ne ptyeredjen, egy használt zseblámpaelemből remek játékokat fabrikált számára az ügyeskező detektív.

A Laci gyerek meg is vigasztalódott és engedelmesen adta oda a kezét a rendőrbácsinak, aki hazavezette a szülőhöz a Kar uccára. Jó is az ilyen erőszívű detektív-ember a maga helyén, talán még most is sirna-rina a Laci gyerek, ha az ő saját nyelvén nem szólhat hozzá.

—ooo000—

— **Műsoros-est.** Az István gőzmalom munkásainak Önképző és Segélyező Köre, folyó hó 24-én, pünkösdi vasárnapján, este nyolcórától kezdettel, Kémalom: uca 7. szám alatti helyiségében, az újonnan megalakult énekkar bemutatkozásával, táncgal egybekötött műsoros-estet rendez.

— **X Nagy pünkösdi-vasár.** A Csapkeáruházban, Kossuth uca 4. szám.

— **Izraelita istentiszteletek a Deak Ferenc uca-i templomban Sevuosz ünnepén:** Csütörtökön este hét óra 25 perckor. Virrasztás mindkét templomban. Virradat után a kápolnási uca-i templomban teljes ünnepi istentisztelet. Pénteken reggel hét órakor. Délelőtt féltizenegy órakor. Pénteken estefelé Minchó és Mááriv, együtt hét óra húsz perckor. — Szombaton reggel hét órakor. Délelőtt féltíz órakor hitészónoklat és Mázkir. Délután félhat órakor, szombat kimenetele nyolc óra öt perckor. — A kápolnási uca-i templomban pénteken reggel és szombaton reggel hét óra tizenöt perckor. Figyelmeztetjük a t. híveket, hogy az ünnep beköszöntése előtt Érűv Tavasilin-t kell rendezni. — Fölkérjük a t. templomlátogató közönséget, hogy ünnep másodnapján, délelőtt, legkésőbb háromnegyed 11 óráig foglalják el helyeiket a templomban, mert ezen időn túl a rendezőség nem enged meg az imasorokban való közlekedést. — Hétköznapokon mindkét templomban reggel félhat órakor és este hét óra negyven perckor.

Az elnökség.

Fehértói Dániel

temetkezési vállalatának
temetése:
Dégenfeld tér 4. sz.
Telefon 11-85.

Tar Mihályné sz. Oláh Zsuzsanna, életének 45-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én, délután három órakor lesz a Jókai uca 24-ik számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a hatvanuccai temetőbe.

Sári Mihály, életének 77-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én, délután öt órakor lesz a Szent Anna ucai temető kápolnájából, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Szent Anna ucai temetőbe.

—oooOooo—

Négyszáz éves a sárospataki kollégium. Sárospatakról jelentik: A sárospataki kollégium a közeljövőben éri meg fennállásának 400. évfordulóját. A nagymultu tanintézet, amely századok viszontagságai dacolva, szinte történelmi hivatást töltött be a magyar kultúra szolgálatában — nayszabásu ünnepség keretében üli meg a közeljövőben a ritka évfordulót. Az ünnepséget a volt sárospataki diákok országos szövetsége rendezi.

Katonazene helyszíni közvetítéssel, a Déri muzeum előtt. A m. kir. Boeska István II. hajduvezred zenekara Nöth Antal, katonai fő-karmester vezetése alatt — május hó 24-én, vasárnap d. e. II h-tól 1 h-ig — a Déri muzeum előtti téren, a Keletmagyarországi Rádió Társaság megafonon berendezésével, helyszíni közvetítést tart, a következő műsorral: 1. „Kinizsi” magyar műinduló — Fucsik J. 2. Rákóczi nyitány — Kéler B. 3. Ábránd, Rigoleto e. operából — Verdi G. 4. Magyar népdalegyveleg — Kraul A. 5. Madáreseveges, solo, két kis fuvolára — Bousquette. 6. Nagy-egyveleg „A mosoly országa” című operettből — Lehár F. 7. Nagy keringő-egyveleg — Komzák K. 8. „Költő és paraszt”, nyitány — Suppé F. 9. „Dormus” induló — Scharach F.

Agyvértdúlás, szívzorogás, s nehéz légzés, felelemzés, fejfájás, s lehangoltság, álmatlanság, a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethetők.

Osztalysorsjáték húzása. 20.000 pengőt nyert: 14321. 10.000 pengőt nyert: 64604. 3000 pengőt nyert: 80717. 500 pengőt nyertek 7928 16315 73895 77792. — 300 pengőt nyertek: 1846 7236 11404 55419 59872 69495 69671. — 200 pengőt nyertek: 1791 4228 6152 11025 11034 18261 22966 29725 30423 41252 48769 49496 51410 56857 59910 60467 64575 66233 66739 67779 68958 71290 74986 75917 76332 76440.

Ügyvédi hír. Dr Fráter Lajos ügyvéd, irodáját Kossuth uca 28. sz. alá helyezte át.

X Székely Mózes: Zátany. A zátanyra került Erdély magyarságának dőbhenetes erővel megírt és minden magyarnak szívéből szóló könyve ez a regény. Még könyv-napi árban 2.50 fillérért kapható Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga uca sarok. Telefon 612.

X Pünkösdi táncestély a Korona diszteremben, pünkösdi elsőnapján, reggelig. Belépődíj vigalmiadóval együtt egy pengő. Tisztelettel Schaff táncanár.

Anyakönyvi hírek

Születések: Sipos András béresgazda, leány Eszter. — Kovács Imre majoros, fiú Imre. — Tóth János művezető, leány Gizella. — Balogh János gazdálkodó, fiú János. — Fazekas Béla gépész, fiú Béla. — Tarcsay Gy., férfinabőség, fiú Tibor. — Knöpfler József kereskedő, fiú Béla. — Egri Gyula földműves, fiú Lajos.

Halálozások: Sári Mihály ref. 77 éves, Borz uca 93. szám. — Teremi Sándorné Koszta Margit, ref. 26 éves, Homok uca 96. szám. — Pilka Ferencné Singovszky Veron rk. 44 éves, Közpüta. — Tar Mihályné Oláh Zs. ref. 41 éves, Mátapuszta. — Gál Ferencné Varga Róza, ref. 31 éves, Nyíl uca 138. szám. —

Házasságok: Balogh Zsigmond Tóth Erzsébet. — Veress Gábor—Förizs Erzsébet. Bajkai János—Benes Mária. Mikó Sándor—Kántor Róza. Czeizer Ernő—Feldmann Erzsébet.

—oooOooo—

Elemi iskolások jól sikerült ünnepélye a Dóczyban. Nagyszámú közönség jelenlétében zajlott le szerdán délután 5 órakor a leg-teszebb siker jegyében a Dóczy ref. leánynevelő intézeti elemi iskola cserkész és ifj. vöröskeresztes ünnepélye. Az ünnepélyt a zsufolóság megtelt udvaron az énekkar a „Fel barátim” című dallal nyitotta meg. — Majd Uray Sándor ref. lelkész mondott magasztos imádságot. — Valkovics Kató az ígért letevésére szállította fel a cserkészeket és a vöröskereszteseket és kérte a csapat régi tagjait, hogy ígértüket újítsák meg. — Sári Kató a cserkész- és vöröskeresztes törvényeket olvasta fel és ezután a cserkész és a vöröskeresztesek letették az ígértet dr Keller Ferencnek ker. ellenőr előtt, amiért Benedek Anna köszönetet mondott, majd az énekkar a Himnusz énekelte el. — Szünet után az énekkar nagyszerű mellett adta elő Petőfi Sándor „Távolból” című megzenésített költeményét, a melyben kitűnően szerepeltek a következők: Egey Etelka, — Balássy Magda, Szaplonczay Irén, Gacsárdy Magda, Dobay Ilona, Varga Anna, Stein Gizella, Harkó Viola, Szántó Gizella, Monoki Irén, Jacsó Erzsike, Suba Mária, Vértesi Pirokska, Murinyi Éva, Székely Ilonka, Székely Olga, — Kövesdy Klemé, Nagy Ica, Bogvár Magda, Köszegi Ilonka, Jónás Kató, Szalay Ilonka, Kálmán Klári, Orosz Eta, Andorfi Gizella, Pinkóczy Kató, Szakács Jolán, Lovász Emmi, Örfy-Il, Tökös Margit, Tóth Ilonka, Ciccó Éva, Szabó Juliska, Szatmári Edit, Ceglédy Évi, Szatmáry Zsófia, Juhász Ibolya, Varga Klári, Sebestyén Anna, Balázs Márta, Kiss Juliska, Kelemen Margit, Szentimery Kató, Szabó Mária, Kiss Margit, Csáthy Erzsébet, Varga Kata, Greczkó Jolán, Ferenczy Pálma, Baróthy Hella, Kalas Gizella, Gáthy Kató, Nagy Irén. — A szavatok és az ének-számok befejezésekor Hajdu Éva fogadalmi beszédet mondott, — az énekkor pedig „Édesanyám...” toborzót adta elő nagy tetszés mellett és ezzel az előadás véget ért.

X Munkaképes rokkant, bármilyen munkát vállal. Címe: Bárdos József, Homok uca 25. szám.

X Fürdőruhák, gumicipők és sapkák öveki strandkabátok, nagy választékban, jutányos árért kaphatók, Antalffy sportüzletében, Varga uca 1.

Gyászrovat

Teremi Sándorné sz. Koszta Margit 26 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 21-én, csütörtökön délután öt órakor lesz a Homok uca 96-ik számú házunktól, a ref. egyház szertartása szerint a háznál tartandó ima után a Kossuth ucai temetőbe. — A gyászoló család. — A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi.

—oooOooo—

Anyák napja Hajduhadházon. A hajduhadházi református tanítótestület anyák napja alkalmából lélekemelő iskolai ünnepélyt rendezett. Az ünnepély az iskola udvarán folyt le, hol a szereplők számára zöld gallyakkal s nemzeti zászlókkal feldíszített emelvény volt felállítva. A gyönyörűen előadott alkalmi énekek, szavatok s egy kis szindarab oly mély benyomást tettek a nagyszámú hallgatóság lelkületére, hogy a résztvevők az ünnepélyről igazi meghatódottsággal s maradandó, kellemes emlékekkel távoztak. Igen jóleső érzést váltott ki a helyből megjelent szülők s érdeklődők soraiban az a figyelem, mely az éppen ott gyakorlatozó m. kir. „Gábor Aron” 6. honvéd tüzérszázad parancsnoksága részéről megnyilvánult abban, hogy e napnak jelentőségét átérve, képviselőiben a tisztikarból főbben megjelentek a lélekemelő ünnepélyen. A szereplő növendékek nagyobb részt a vöröskereszt csoportok tagjai voltak. A többiek, mintegy 4—500 növendék, a közönség sorai mellett voltak felállítva. Különösen mély hatást gyakorolt a hallgatóságra a növendékek ezen fogadalmatétele: „Édes, jó anyám! Ünnepélyesen fogadom, hogy engedelmes gyermeke leszek! Soha meg nem szomorítom s mindent elkövetek, hogy örömet lelje bennem! Köszönöm, hogy fölnevelt! Köszönöm, hogy gondozott! Köszönöm, hogy anyiszor megbocsátott! Fogadom, hogyha haj éri, megvédem! Ha beteg lesz, ápolom! S ha megöregszik, vagy szűkülődni fog, magamhoz veszem s minden erőmmel azon leszek, hogy meghosszabbítsam és boldoggá tegyem drága életét! Isten engem úgy segítjen!” Az ünnepély erkölcsi sikere mellett tanuskodik az a körülmény is, hogy önkéntes adományokból jelentős összeg folyt be. A tanítótestület az ily adományokat belátása szerint természetesen jótékonycélok támogatására használja fel. Az elmúlt tél folyamán is igen szegénysorsú és sokgyermekes családokat több hónapon át tejjel, a legszükségesebb gyermeki táplálékkal látott el. — Vajha ugy összeforva éreznék magát minden szülő állandóan az iskolával, mint ebben az ünnepélyes órában, akkor biztosabban és hamarabb volna elérhető a szent cél: Magyarország visszafelépítése, melynek szolgálatába legelső sorban a magyar néptanítók, a népiskolák vannak beállítva.

A KIE mesedélutánja iránt nagy érdeklődés van a gyermekek világában. A vasárnap tartott mesedélután olyan jól sikerült — hogy a rendezőség közkívánatra megismétli azt pénteken délután 6 órakor a KIE nagytermében (Piac uca 7. I. em.). Nagyon szép 8 felvonásos mesejáték kerül színre, a címe: „Mese az édesanyai szivről”. Boszorkányok, angyalok, tündérek katonák és mások fognak szerepelni. Gyerekek pénteken este 6 órakor legyetek a KIE-ben.

NEHEZ SZÉKELESBEN SZENVEDŐK.

Előfordul az agyvértdúlás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egyegy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Turóczy Zoltán győri ev. lelkész nagyhatású beszédet tartott vasárnap az ev. templomban. — A debreceni Ev. Konf. Lányok Egyesülete f. hó 17-én délután 5 órakor magasnívóju vallásos estélyt tartott, amely Luther diadal-éneke: »Erős vár a mi Istenünk«, — majd utána Labossa Lajos vezető-lelkész imájával kezdődött. Az estély legnagyobb értéke Turóczy Zoltán, győri ev. lelkész előadása volt a keresztyén embernek a Krisztus követésében tanusítandó állhatatosságáról. A megrázó erővel előadott hatalmas felépítésű beszéd soha el nem muló nyomokat hagyott a hallgatóság lelkében. — Fodor Kálmán győri karnagy csodálatos technikával és igen színes aláfestésekkel előadott orgonaszámait valóban vérbeli művésztelenségét bizonyították. — A helybeli Mansz. »Erzsébet« énekkara nemcsak magas zenei intelligenciájáról, hatalmas hanganyagáról, hanem Csósz László karnagy kétségtelen hivatottságáról győzték meg a jelenvolutakat. — Pirokska Klárának az apró részletekig is igen gondosan kidolgozott és nagy hatással előadott szavata szintén nagyban hozzájárult az estély összikeréhez. — Az estélyt a Mansz. »Erzsébet« énekkar előadásában a nemzeti Híszkegy... győnyörű akkordjai zárták be. — A felülízetések ezuton is köszönettel nyugtáztatnak a következőkben: lekesei Sulyok Józsefné 3.50 P, dr Galánffy J. 1.50 P, N. N. 1 P, Horn Rezső 1 P, N. N. 1 P, N. N. 60 fill., N. N. 50 fill., N. N. 50 fill., N. N. 10 fill.

A KIE lillafüredi kirándulása. — A KIE kirándulók utirányá Nyiregyháza, Tokaj, Szerencs Miskolc, Diósgyőr, Lillafüred, — Eger, Füzessabony, Nagyhortobágy és Debrecen. A kirándulás két napos. Résztvehet minden KIE-tag és hozzátartozója vagy a KIE barátja. Résztvételi díj személyenként 13 pengő 50 fillér, melyben benne van az autó ára, Miskolcon egy éjszakai szállás és Lillafüreden egy fagyalt ára. Jelentkezni lehet a KIE titkári hivatalában, (Piac-u. 7. I. em.) 22-én pénteken este 6 óráig. — Az utazás közösen történik autón. Indulás vasárnap reggel 5 órakor a KIE-ből, érkezés ugyanoda vissza hétfőn este 11 órakor. Részletesebb felvilágosításokkal szívesen szolgál a KIE titkára.

X Pályázati hirdetmény. A MÁV „Egyetértés” elnöksége, italmérei átlásra pályázatot hirdet. Feltételek Mátvassy titkárnál, naponta délután 3—6 óra között, az egyleti helyiségben, MÁV műhelytelep, megtudhatók. Pályázati határidő folyó hó 22-én déli 12 óra.

Gebauer

temetkezési vállalat,
Kossuth uca 2. szám.

Különleges modern butorok

a Faipar és Faiparalatti Rt.
butorüzemében. Mintaterem
Piac-utca 33. sz. Főüzlet:

Rákosi Jenő-
utca 4. sz.

X Selyem nadrág 1.48. Csipkeárubáz, Kossuth ucca 4. szám.

A Szent Erzsébet Nőegylet kéri tagjait, hogy a Wolaffka-emlék-ünnepélyen, — tekintettel arra, hogy Wolaffka az egylet alapítója volt —, minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Találkozó a kat. templomban, félkilenc órakor és a délutáni ünnepélyre a megyeházán.

Az elnökség.
A görög katolikus Mária Kongregáció és a legényegylet, folyó hó 24-én, este hétórától kezdettel, nagyszabású műsoros balyus családias összejövetelt rendez, a Vigkedvű Mihály ucca 4. szám alatti nagytermében, — amelyre az ismerősöket és jó barátokat meghívja a rendezőség.

Istentisztelet ideje az orth. izr. templomban. Pénteken este 7.08 órakor, szombaton reggel 7.30 órakor, s délután 5.30 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 6.58 órakor és kimenetele szombaton este 8.05 órakor.
Bartha Emma felkéri a volt osztálytársait, hogy érettségi találkozóra meghívásukra, 22-én, pénteken este félhét órakor, a női kereskedelmi udvarán megjelenjenek.

X Selyem csipkés kombiné 5.20 fill. Csipkeárubáz, Kossuth ucca 4. szám.

X Debreceni Kalauz, 160 oldalon, frásban és képből ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. A könyv ára részletes térképpel együtt 1 pengő 50 fillér. Kapható a könyvkereskedésekben és a Menetjegyirodában.

A Gohér uccában a város kútát felújított, azonban minden kísérlet ellenére a talajvíz felszivárgása miatt nem tudtak jó ivóvizet kapni belőle. A polgármester útasítására most műszaki ügyosztály a csöveket kihuzatja a földből és más helyen új kútát próbálnak fúrni, hogy a lakosságnak jó ivóvizet legyen.

Hirdetmény. A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter 133.330—931. IV. számú leírata folytán a hadigymolt gyermekek (hadjárók és súlyosfokú hadirokkantak gyermekei) számára, az 1931—32. iskolai évben rendelkezésre álló intézeti férőhelyeket, azok csekély számára tekintettel, ezuttal pályázat hirdetésének mellőzésével tölti be. Kívánatos a vonatkozó kérvényeket legkésőbb május hó 30-ig benyújtani, mert a beutalások június hónap folyamán olyan időben fognak megtörténni, hogy az előzetes beutalások szükséghez képest idejében eszközölhetők legyenek. Minden elhelyezni kért gyermekre vonatkozólag külön kérelmet kell beadni és meg kell jelölni azt az intézetet, amelynek létszámába való felvételre a kérelmi irányul. A kérvényhez csatolni kell az anya hadiözvegyiségének (ha hadirokkant gyermekéről van szó, az apa hadirokkantságának, illetve szülői ellenőrzésénél a gyermek hadiárvaságának) igazolására szolgáló „Egyéni lap”-nak a másolatát, továbbá a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, utolsó iskolai nyelvi hatóság orvosi és ujjnyomatási bizonyítványát, végül hatósági bizonyítványt a gyermek eltartójának vagyoni viszonyairól, mely a gyermek többi felnőtt hozzátartozójának foglalkozására és jövedelmére (keresetére) is kiterjed. Hiányosan kiállított és felszerelt kérelmek nem vehetők figyelembe. Középsikolai tanulmányok megkezdése céljából csak olyan gyermekek nyerhetnek felvételt, akik elemi iskolai tanulmányaikat általános kitűnő eredménnyel végezték. — Középsikolai tanulmányok tovább folytatásának feltétele az év végén legalább általános jó rendű osztályzat felmutatása. A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter a betöltésre kerülő intézeti férőhelyekről kérésre tájékoztatást küld. A kérvényeket a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterhez kell benyújtani. Dr. Vásáry István polgármester.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Kedvezményes takarmánybuza akció

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekelt állattenyésztő s állattartó gazdákat figyelmét arra, hogy a „Futura” Rt. a m. kir. földművelésügyi kormány megbízásából denaturált (coziuált), szokványminőségű takarmánybuzát hoz forgalomba, még pedig zsák nélkül, ömlesztve szállítva ab Budapest, — vagy vidéki raktártelepelell állomásain vagonba rakva, P 13— q-kénti áron boletta nélkül, azaz a takarmánycélokra felhasználható buzaemulziósanyagok után a bolettát megvenni nem kell.

A „Futura” Rt. a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kerületében: Békéscsaba, Debrecen, Fegyvernek, Hajdusoboszló, Kaba, Kisújszállás, Mátészalka, Mezőtur, Nyíregyháza,

Püspökladány és Törökszentmiklós állomásokon bocsáthatja a takarmánybuzát, vagonba rakva, a gazda közönség rendelkezésére.

Igénylések a „Futura” Rt.-hoz (Budapest 4. Postafiókszám 222), vagy fentemlített községekben levő kiadatlásokhoz jelentendők be.

Igényelhető a takarmánybuza darálva is, amikor ára q-ként 14 pengő. Ez esetben a zsákokat a vevő köteles rendelkezésre bocsájtani.

A takarmánybuzának kiszolgáltatása csak készpénzfizetés ellenében történhetik, éppen ezért célrányos, hogy ha a megrendelők megrendeléseikkel az ellenérték egyidejű be- küldése mellett mielőbb fordulnak a Futurához.

Megkezdtek a tengerimoly irtását

Az idén takarékoskodikni kell a költségekkel.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben előírja, hogy a legnagyobb eréllyel végre kell hajtani a tengerimolyirtást és az irtás ellenőrzését. E tekintetben ugyanúgy kell eljárni, mint az elmúlt évben történt.

A város ezelőtt négy hónappal felírt a minisztériumhoz és kérte, hogy mentesítsék a helyszíni ellenőrzés kötelezettsége alól, mivel ez sok pénzbe kerül és egyébként is magának az irtásnak végrehajtását a mezőrendőrökkel egészen jól ellenőrizni lehet. Mivel a miniszter erre a kérelemre leiratot nem küldött, hanem ezt a rendeletet adta ki, így a város kénytelen ehhez alkalmazkodni. Tavaly 6000 pengőbe került az irtás, illetőleg a felülvizsgálat, az idén

azonban ezt az összeget már csak pótdojofelemeléssel lehetne fedezni. A legmesszebbmenő takarékoskossággal 3500 pengőre leszállították a költségeket, még pedig úgy, hogy kevesebb fuvar- költséget és kevesebb napidíjat adnak. Így aztán elkerülhető a pótdojo felemelése.

A molyirtás ellenőrzését már a csütörtöki napon meg is kezdik. A múlt évben fizetett 25 pengő fuvardíj helyett az idén csak huszat, nagyobb távolságokra pedig a tavalyi 30 pengő helyett 25 pengőt fizetnek. Ugyanazokat a bizottsági tagokat kéri fel az ellenőrzésre, akik tavaly már megfelelő napidíj ellenében végezték az ellenőrzési munkát.

Terménytőzsde

A gabonapiacra a kínálat tartózkodó, de a kereslet is jelentéktelen.

A piac tájékoztató árai: Buza tiszavideki (77—81 kg-os) 15.05—15.90, felsőtiszai és jászszági (77—81 kg-os) 15.00—15.60, egyéb származású (77—81 kg-os) 14.85—15.55, rozs 14.60—14.80, takarmányárpa elsőrendű 19.00—19.50, másodrendű 18.50—18.75, sör-árpa felsőmagyarországi 20.50—24.25, egyéb 19.50—20.00, zab elsőrendű 23—23.50, másodrendű 22.50—22.75, tengeri tiszántúli 15.60—16, egyéb 14.35—14.55, buzakorpa 14.50—14.75, takarmányliszt nyolcas 19.25—19.50 pengő mázsánként.

A különféle termények piacán a burgonya olcsóbbodott, a Woltmann étkezési burgonyát 8—8.40, az iparit 5—5.50, a Krüger étkezési burgonyát 8—8.50, az Ella étkezési burgonyát 9.75—10, a nyári rózsát 17—19, az őszi rózsát 13.50—14.50 pengővel jegyzik mázsánként. A magpiacra csak a mák ára változott, amelyet már 102—103 pengővel jegyeznek mázsánként.

A valuták árfolyama

A valutapiac tájékoztató árfolyamai: Egy angol font 27.82—27.97, száz cseh korona 16.89—17.01, száz dinár 10.01—10.09, száz dollár 571.50—574.50, száz francia frank 22.30—22.60, száz hollandi forint 229.60—230.60, száz lengyel zloty 63.90—64.30, száz lei 3.38—3.42, száz lira 29.90—30.20, száz német márka 136.20—136.80, száz osztrák schilling 80.325—80.725, száz svájci frank 110.20—110.70 pengő.

Debreceni termény- és takarmánypiaci árak.

Buza 13.00—12.50 és a boletta, rozs

11.00—10.80 és a boletta, árpa 15.00—14.20, tengeri 15.00—14.20, lucerna (ó) 7.60—7.00, lucerna (új) 5.00—4.10, széna (ó) 5.00—3.60, lóhere 6.50—6.00, búkköny 6.50—4.80, alomszalma 1.20—1.00, ágyszalma 1.50—1.30.

ALLATTARTÓ GAZDÁK FIGYELMEBE.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecen és vidéke gazdátársadalmának figyelmébe ajánlja a „Futura” Rt.-nak a m. kir. földművelésügyi kormány megbízásából megindított kedvezményes takarmánybuza akcióját.

A „Futura” Rt. debreceni kirendeltsége (Haranghy Endre igazgató, Debrecen, Piac ucca 43.) helyben átvételre egy vagonnál kisebb mennyiségre is elfogad igényléseket, — úgy darálatlan, mint darált takarmánybuzára. Ezen egy vagonnál kisebb tételek városi raktárából veendő át, készpénzfizetés ellenében. A takarmánybuza ára ilyen kis tételek esetén q-ként 13.50 P, darálatlan pedig 14.50, tehát q-ként 50 fillérrel több, mint a vagontételes igényléseknel.

OLCSÓ RÉZGALIC.

A Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egylet, valamint a Tiszántúli Faültetők Társasága tagjai részére kedvezményes áru, darabos és brikett rézgalic beszerzésére igazolványt ad ki az Egylet: Debrecen, Hunyadi ucca 5. Igazolványt minden tag kérhet, akár személyesen, akár levelezőlapon. Az igazolványon rajta van a rézgalic ára és a cím, ahonnan az igazolvány ellenében azt bármily mennyiségben beszerezhetik.

20346—1931. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A debreceni kir. járásbírósnak 1931. Pk. II. 573. számú végzése folytán 40.— pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítelt kamatai 13.43 pengő eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Sajó László debreceni ügyvéd által képviselt dr. Sarkadi Sándor vh. 2103—930. sz. a. dr. Bohn Ede 80.— P. tőke és jár. iránt 1931. évi május hó 21. napjának délelőtt 11 órakor Debrecenben, Hatvan ucca 37. számú háznál 2544 P-re becsült ingók, u. m.: butor, zongora, képek, stb. bírói árverésre a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladottnak az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § értelmében.

Debrecen, 1931 április hó 24. napján,
Szilágyi Lajos
bír. végrehajtó

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEY.

A m. kir. »Gábor Áron« 6. honvéd tüzérsztyály közérkezési bizottsága részére 1931. évre szükséges marhahus, sertéshus, zsír szállítására folyó évi május hó 28-án 10 órakor a m. kir. »Gábor Áron« 6. honvéd tüzérsztyály gazdasági hivatal kirendeltség irodahelyiségében versenytárgyalás fog tartatni.

Pályázók írásbeli ajánlatukat zárt borítékban a fenti időre és a fent megjelölt helyre adják be. Bővebb felvilágosítás ugyanott nyerhető a tárgyalás napjáig naponta 8 h—13-ig és 16 h—18 h-ig.

M. kir. »Gábor Áron« 6. honvéd tüzérsztyály. Parancsnok helyettes
Közérkezési bizottsága.

Cipőt

Rendkívül olcsó árban, divatos színekben és formákban, csak Gállnál a Kálvin-tér 3. sz. alatt.

Jóminőségű téglá és cserép

Kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fűrdő ucca 2.
Telefon: 610.

SINGER
VARRÓGÉPEK
mégis a legjobb!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

SPORTHIREK

Jugoszlávia ellen játszik ma a magyar válogatott

Csütörtökön játszik először hivatalosan a magyar válogatottak első garnitúrája Jugoszlávia ellen. Eddig ugyanis mindig csak a második garnitúra, vagy Budapest város válogatottjai szerepeltek a jugoszlávok ellen. A csütörtöki mérkőzés tulajdonképpen megpecsételése a múlt évben kötött magyar-

jugoszláv futballbékének. A jugoszlávok ma már gyors és kulturált futballt játszanak és így a magyar csapatnak egy cseppet sem lesz könnyű dolga Belgrádban, ahol a csapatnak minden tudását ki kell fejteni, ha győzelemmel akarnak hazatérni.

A BOCSKAI NAGYVÁRADON.

A Bocskai hosszas huzavona után mégis átrándul csütörtökön Nagyváradra, ahol a Törökvs lesz az ellenfele. A Törökvs igen jóképességű csapat és a Bocskai semmiesetre sem mehet biztosra, úgyhogy a csapatnak alaposan beie kell fektüdni a játékba, ha győzni akar.

A Bocskain kívül több csapat is felhasználja a görögkeletiek ünnepét egy kis túrára. A Bástyá Szófiában mérkőzik a CS. Lewski ellen, a Vasas Temesváron a Ripensianoz utazik, míg a Budai II Marosvásárhelyre látogat el a „Cs. Mures” csapatához.

MEGRÖVIDÜL

A BOCSKAI ÉSZAKI TURÁJA.

A Ferencváros és az Újpest hivatalosan is bejelentették a PLASZ-nak, hogy délamerikai túrára mennek és ennek következtében a Hungáriával együtt a Bocskai fogja képviselni a magyar színeket a Közép-európai Kupában. Ez azonban azt jelenti, hogy a Bocskai északi túrája megrövidül és a norvég mérkőzéseket le is mondta a Bocskai, úgyhogy csak a következő mérkőzéseket játsza le a Bocskai.
 Junius 5.: Odense (Dánia).
 Junius 7.: Kopenhága, Városi-Komb.
 Junius 10.: Stockholm AIK.
 Junius 12.: Göteborg.
 Junius 14.: Karlstad, Verlands Footballförbund.
 Junius 17.: Gefle, GIF.
 Junius 19.: Stockholm, Keletsvédországi válogatott.
 Junius 21.: Helsinborg, HIF.

BIHARI TENNISZ ÉS VC—DEBRECENI VASUTAS SC 7:2, BIHARI TENNISZ ÉS VIVÓ CLUB—TISZA EVEZŐS EGYLET SZOLNOK 4:5.

A kerületi tenniscsapatbajnoki versenyek mindinkább növekvő heveséggel és érdeklődéssel folynak Berettyóújfaluban, Debrecenben, Szolnokon és Nyíregyházán. A BTVC vasárnap, 17-én a DVSC együttesét imponáló fölénytel verte meg Debrecenben.

Részletes eredmények:
 Dr Vargha Gy. (DVSC)—Nyíry (BTVC) 6:2, 9:7.
 Dr vitéz Nadányi (BTVC)—Kántor L. (DVSC) 6:1, 3:6, 6:0.
 Kovách B. (BTVC)—vitéz Tóth (DVSC) 6:1, 6:1.
 Sterné (BTVC)—Kántor J. (DVSC) 6:0, 6:0.
 Miskolczy B. (BTVC)—Szombathyné (DVSC) 1:0, 6:1, 6:0.
 Dr Vargha, Józsa (DVSC)—Nadányi, Nyíry (BTVC) 7:5, 6:4.
 Kiss A., Kovách (BTVC)—Kántor, vitéz Tóth (DVSC) 6:3, 2:6, 6:4.
 Nadányi Sterné (BTVC)—Kántor, Kántor (DVSC) 6:4, 6:2.
 Nyíry, Némethy L. (BTVC)—dr Vargha, Szombathyné (DVSC) 3:0, 7:5, 6:4.

A következő napon, május 18-án Berettyóújfaluban mérkőzött a BTVC a Szolnoki Tisza Evezős Egyesülettel, melytől grandiózus küzdelemben minimális differenciával 5:4-re szenvedett

vereséget. E vereség által a BTVC még nem veszlette el a kilitásait a bajnokság megnyerésére.

Részletes eredmények:
 Romek (Szolnok)—Nyíry (Bihar) 6:4, 6:3.
 Dr vitéz Nadányi (Bihar)—Mocsáry (Szolnok) 6:2, 8:10, 6:4.
 Gróf Nemes V. (Szolnok)—Kovách B. (Bihar) 7:5, 6:2.
 Sterné (Bihar)—Kocháné (Szolnok) 6:0, 6:3.
 Dr Fényesné (Bihar)—dr Nemes A. (Szolnok) 6:1, 6:2.
 Romek, Nemes J. (Szolnok)—Nadányi, Nyíry (Bihar) 6:1, 6:4.
 Gróf Nemes V., Mocsáry—Kovách, Kovách 6:4, 7:5.
 Gróf Nemes V., Nemes A.—Nyíry, Nadányiné 6:2, 6:3.
 Nadányi, Sterné—Romek, Kocháné 7:9, 6:3, 6:4.

LEVENTE VERSENY.

A debreceni VI. kerületi Levente Egyesület 1931. évi június hó 4-én a DVSC Diószegi-úti sportpályáján atlétikai versenyt és sportünnepélyt rendez a MÁV és az V. kerületi Levente Egyesület részvételével.

Az előmérkőzések délelőtt 8 órakor, a döntők délután 3 órakor kezdődnek. A MÁV Levente Egyesület fuvós zenekara közreműködik. Boléj-díj nincs. A délutáni program a következő:
 1. A csapatok felvonulása.
 2. Az V. ker. Levente Egyesület csapatának ügyességi gyakorlatai.
 3. 50 m-es síkfutás.
 4. 100 m-es síkfutás.
 5. Magasugrás.
 6. A VI. ker. Levente Egyesület csapatának ügyességi gyakorlatai.
 7. Távolugrás.
 8. 400 m-es síkfutás.
 9. A MÁV Levente Egyesület csapatának ügyességi gyakorlatai.
 10. Súly- és buzogánydobás.
 11. Szakaszok zártrendű gyakorlatai.
 12. Svéd staféta.
 13. 4x100 m-es staféta.
 14. Díjkiosztás és elvonulás.

FELHÍVÁSOK.

Felkérem a Jókai FC játékosait, hogy a ma este tartandó szakosztályi ülésen teljes számban jelenjenek meg. Tárgy: az ünnepi vidéki mérkőzés. — *Intéző.*

Felkérem a D. Vasas összes játékosait, hogy ma, csütörtökön este legkésőbb 8 órára Déli-sor 23. alatt kivétel nélkül megjelenjenek szíveskedjenek. — Tárgy: a vasárnapi csapatösszeállítás és az éremmérkőzés megbeszélése. Pontos megjelenést kér az *intéző.*

Ezennel felkérem azon játékosokat, akik az újonnan alakuló Petőfi FC-ben óhajtanak játszani, szíveskedjenek megjelenni csütörtök este fél 8 órára Hatvan u. 55. szám előtt megbeszélés végett.

Lejjen be a Debreceni pló füzetőmzer táborába.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottságának kisajátítási albizottsága a Balogh Gábor és kiskoru Neubauer János és kk. Neubauer József tkvi tulajdonában levő és természetben a debreceni Izraelita Szt. Egyet (Chevra Kadisa) által birt és a debreceni 5684. sz. tkvi betétben 7851. hrsz. alatt foglalt ingatlan 155 négyyszögöl nagyságu részletének a Hegyi Mihályné ucca megnyitására szükséges kisajátítása tárgyában, a kisajátítási törvény 33. és 38. paragrafusaiiban előirtakhoz képest, folyó évi június hó 5-én, Debrecenben, a városháza tanácstermében tárgyalást tart. A vonatkozó kisajátítási tervrajz és összeírás Debrecenben, a városháza kiadóhivatalában, folyó évi június hó 4-ig közszemlére tételt. A tárgyaláson az érdekeltek megjelenhetnek és észrevételeiket előadhathatják. A küldöttség a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemben határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelennek meg.

Debrecen, 1931. évi május 16-án.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

A cserébogarak rajzása a végfele közeledik s rajzás már csak az erdősegekben jelentős. Ennélfogva nincsen szükség az alább felsorolt beváltási helyek fenntartására: 1. Erdősor, Simonyi-ut és Hadházi ucca által határolt területen, Kardoss ucca 8. szám alatt; 2. Újkertben Lehel ucca 30. szám alatt; 3. Vénkertben Sinay Miklós ucca 10. szám alatt; 4. Csígekertben Honvédtemető ucca 1. szám alatt; 5. Köntöskertben Tóthóti ucca 14. szám alatt; 6. Hatvan uccai kertben Diófa ucca 13. szám alatt; 7. Tócsókertben Margit u. 5. szám alatt; 8. Széchenyi és Postakertben Huszár ucca 7. szám alatt; 9. Vargakertben K. Tóth ucca 22. szám

alatt; 10. Boldogfalva-kertben Uszó u. 10. szám alatt; 11. Homokkerten Alkúca ucca 21. szám alatt; 12. Csapókertben Kinizsi ucca 29. szám alatt; 13. Kossuth-kertben Keresztessy ucca 5/a szám alatt.

Ezek közül a vénkerti, a köntöskerti és a tócsókerti beváltó helyeket május hó 16-ával már beszüntettem, a fenti elsorolt többi beváltó helyeket pedig f. hó 21-ével szüntettem meg. Egyben a város belterületére és a kertsegekre nézve a hatósági cserébogárírtást f. hó 23-ával befejezem. Eddig az ideig a Hüvelyes ucca 5. szám alatti beváltó helyet fenntartom. A fenti időpont után összegyűjtött cserébogarakat a debreceni m. kir. erdőhivatalnál kell beváltani, amíg a hatósági írtás az erdősegekben tart.

Dr Vársáry István s. k. polgármester.

24114—1931. vti.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott kiküldött ezennel közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járásbíró-ság 1930 Pk. II. 47261. sz. végzése folytán dr Demeter Kálmán miskolci ügyvéd által képviselt Demeter Testvérek cég javára 1010.— P 16ke, ennek 1930. évi április hó 28. napjától járó 8% kamatai 217 P 69 f. eddigi, valamint az alább jelzett árverési kifizetés és a még felmerülő költségek erejéig is az árverés elrendeltem.

Az árverés megtartására határidőül 1931. évi június hó 1. napjának délután 3 óráját tűzöm ki, Debrecen, Kazinczy ucca 2. szám alá, amikor végrehajtási szennvedőtől le- és felhívoglat 3460.— pengőre becsült butorokat, szőnyeget, varrógépet stb. s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladom.

Debrecen, 1931. évi április hó 28-án.

Tihanyi Vilmos bír. végrehajtó.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek esután kiadóhivatalunkban, József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Te efonon a 788 nyujt felvilágosítást.

Levelezés

Elmennék
 gazdálkodó özvegyasszonyhoz, esetleg idősebb leány gazdaságába, mint gazdaság vezető. Fizetés nélkül, csak koszt és kvártély ellenében. Gazdasági szakiskolát végzett, 40 éves, egyedül álló végkielégített köztisztviselő. Kiss Károly Bagamér. 1296—V-22.

Fűszerkereskedő urak!

Fiatal, szakképzett fűszerkereskedősegéd vagyok, szorgalmas és becsületes — ez az egész vagyonom — a munkát nem szégyenlem. — megcsinállok mindent. Szerény fizetésért alkalmazást keresek. — Önálló üzletvezetésre is alkalmas vagyok, vidékre is el-

megyek. Szíves megkeresést a kiadóba „Jobb mint fia” jellegre kérek. V—24-ig.

Utrakészen,
 Szászország, Luizi, jellegre levél van a kiadóban. Kérem átvenni őket. 1342

Alkalmazást nyer

Megbízható
 rendszerető mindenasszonyt keresek közeli tanyára, ki főzni is tud 10—12 éves gyermekével. Cím: Polgáry tanyá, Diószegi út. 1285

Kiszolgálóleány
 ki főzéshez is ért, felvétetik Márkusnál. — Hatvan ucca 22. 1317

Perfekt
 munkaszerető szobaleány, hosszú és jó bizonyítvánnyal, június elsejére felvétetik, Simonffy ucca 2-a. I. e. első ártó. 1322

Leányok
 felvétetnek, diótörésre. Csapó ucca 33. szám. csemegeüzlet. 1341

Ügyes
 varróleányok felvétetnek, Simonffy ucca 13. szám. 1334

Bejárónőt,
 jó bizonyítvánnyal, — azonnalra felvesz, — Hoffer, Piac ucca 58. II. emelet, 33. ajtó. 1343

Alkalmazást nyer

Kommenciós
 kocsist, két fiával, — azonnal keresek, Jókai ucca 22. szám. 1333

Magánvevők
 látogatására, jól beszerelő képességű, eladó. Pfaff varrógépek eladására, fix fizetéssel felvétetnek, Pfaff varrógép lerakat Hunyadi ucca 17. szám. 1338—V—24

